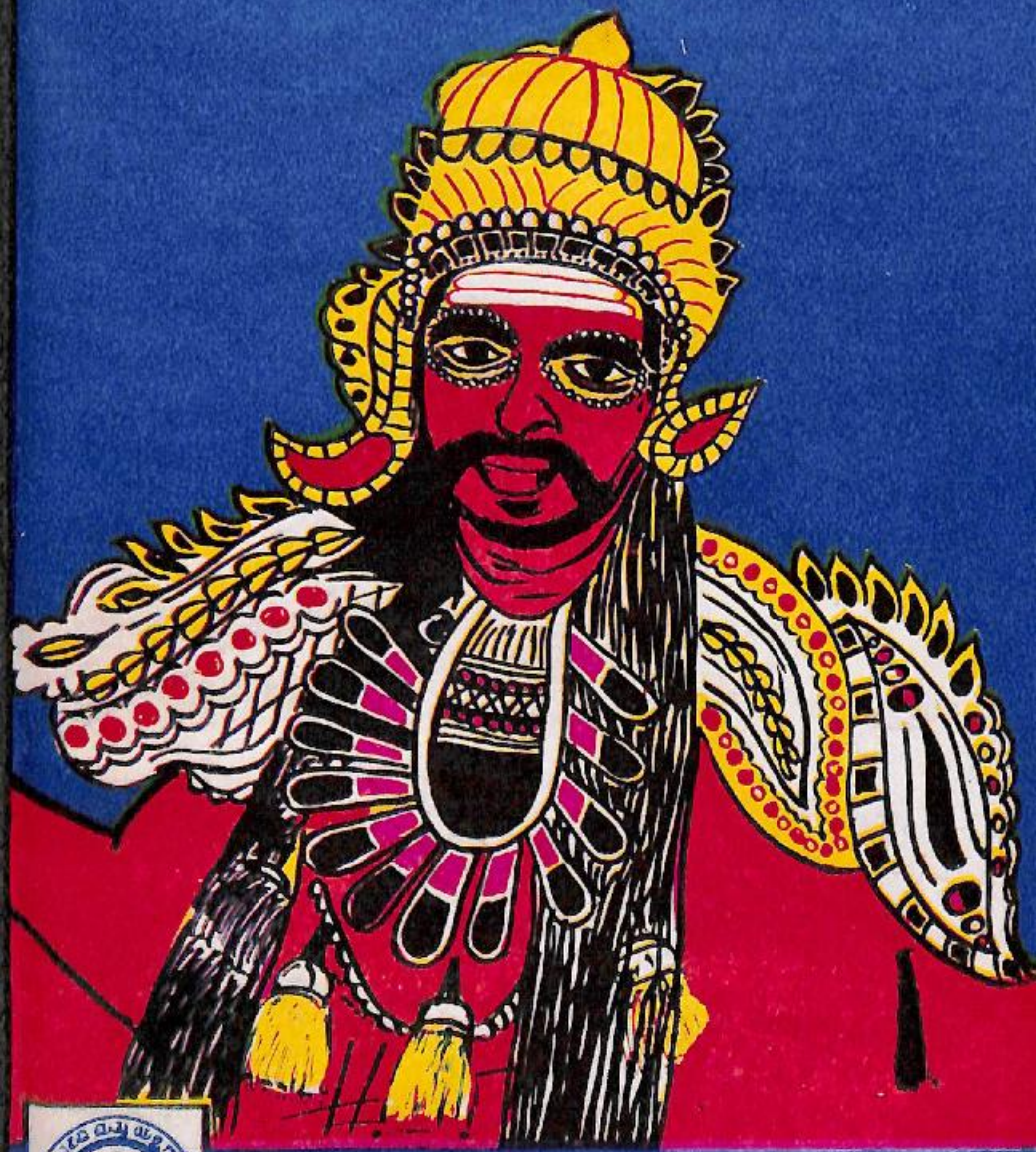

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಜಕಬಾಳ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

೧೪/೩, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೨

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ
ಡಾ. ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ
ಡಾ. ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ

ಸಂಪಾದಕ
ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಜಕಬಾಳ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜ್ಞಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
೧೪/೨, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೨

VAJRACHOODAMANI—A book edited by Siddappa
Jakabala, and Published by Karnataka Jaanapada and
Yakshagana Academy, Bangalore-560 002 PP. vi + 56

ನೊಂದಲ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೯೪

© ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಬೆಲೆ ರೂ. ೧೦-೦೦

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಬಿ. ಜಿ. ಕನಕೇಶಮೂರ್ತಿ

ಮುದ್ರಕರು : ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

೧೪ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ರಾಮಾನುಜ ರಸ್ತೆ, ವೈಸೂರು-೪

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಜಾನಪದದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಉಳಿದಿದ್ದ ಹಲವು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಣಿ. ಹುಡುಕಿ, ತಡಕಿ ಶೋಧಿಸಿದಷ್ಟೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳು ದೊರಕುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಸಾಗರದಂತಿರುವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕೈಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿವೆಯಾದರೂ ಅದೂ ಸಾಲದೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಕೆಲವು ಹಾಗೆಯೇ ಸೋರಿಗವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಅದೇಷ್ಟೋ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಹಲವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಕೆಲವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 'ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ'ಯೂ ಒಂದು.

'ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ' ಜನಪದ ರಂಗಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಣ್ಣಾಟ-ದೊಡ್ಡಾಟಗಳ ತಾರು. ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ 'ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ'ಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಜಕಬಾಳ ಅವರು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಜಕಬಾಳ ಅವರನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರಡು ತಿದ್ದಿದ ಡಾ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಅವರಿಗೂ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸರವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜಿ. ಶಂ- ಪರಮಶಿವಯ್ಯ

ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ
| ಅಧ್ಯಾಯ ೧೨ |
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ
| ಅಧ್ಯಾಯ ೧೨ |
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ
| ಅಧ್ಯಾಯ ೧೨ |
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆ
| ಅಧ್ಯಾಯ ೧೨ |

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

ಪ್ರವೇಶ-೧

೧

ಶಿವ ಶಂಕರ ಕರುಣಿಸೊ ಕರುಣಾಕರ
ಗಜಮುಖಪಿತ ಶ್ರೀ ಜಗದಾತಾ |
ಅಜನ ಶಿರೋಹಿತ ಭೂಜಗ ವೈಷಿತ
ಜಗದಾಧಾರ ಗಜಮುಖ ಪಿತ |
ಪರಿಸಾಲಿಸೊ ಹರಾ ಕೊಟಿ ಬಾಗವಾಸಾ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಈಶ ನೂಡೊ ದಯ ಪೂರಾ |
ನಾಡ್ಯಾರೂ ತರುಕರಾ ದೇವರ ದಯದಿಂದ

೨

ಬಾಹು ಬಾ ಬಾ ಗಜವದನಾ ಬಾ
ಅಂಬಿಕಾ ನಂದನ ಶಂಭಿನ ಕಂದನ |
ಲಂಭೋಧರನೆ ಬಾ ಜೀವದಿ ಗುಣವಂತ ನೀನು || ಬಾ ||
ಸುರನರ ಸಾಲಾ ವರಪುಷ್ಪಮಾಲಾ |
ಕರಿಮುಖವರ ಏಕದಂತ ವಿಕೆಲಾ ನೀನು || ಬಾ ||
ಉರಗೇಂದ್ರ ಭೂಷಣೆ ವರವಿಷ್ಣೇಶನೆ
ಶರಣೋ ಕವಿಜನನನ ವೈಷಿತಾ ||

೩

ಸರಸ್ವತಿ ನಾಡುವೆನು ಸ್ತುತಿ
ಕೊಡು ಎಮಗೆ ಮತಿ |
ಮತಿ ಕೃಪೆ ನಿಂತು ಸಾರಕ್ಕೆತಿ
ಲೋಕ ಪಕರ್ಲೆ ಎಮಗ ಮತಿ |

ಮಾಡ ಪ್ರೀತಿ ನಾವು ಮಂದಮಲೆ
 ಕೊಡು ಎನುಗೆ ಮತಿ |
 ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿನ್ನ ಪತಿ
 ಹಂಗ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ರಾಜಕ ಹಬ್ಬತು |
 ಪ್ರಖ್ಯಾತೆ ತಾಯಿ ಮಾಡ ಮನಶಾಂತಿ
 ಕೊಡು ಎನುಗೆ ಮತಿ |
 ಮಾಡಿದಾರ ಕಫಿ ಈ ಹೊಸ ಬರತಿ
 ಕೊಟಬಾಗ ಕೀರ್ತಿ ರಾಜಕ ಹಬ್ಬತಿ |

ಸೂತ್ರದಾರ :

೪

ಕೇಳಿ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರೀವರಾ
 ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ ಕಥೆಸಾರಾ ||
 ಇಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಿತ್ರರಾ
 ಹೇಳುವೆ ಕಥಿಸಾರಾ ಚಮತ್ಕಾರಾ ||

ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನಾ
 ಸುಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯು ತಿಳಿದಾನ ||
 ರಾಜಪುತ್ರಗೆ ಹೇಳ್ಯಾರೊ ಕಲ್ಪನಾ
 ಕೇಳಿ ಇವನ ಹೇಳುವೆ ನಾನ ||

ಸುಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಕುಶಲತನ
 ಮಾಡಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಒಯ್ದನ ||
 ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿದರೊ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ
 ಕೇಳಿ ಇವನ ಹೇಳುವೆ ನಾನ ||

೫

ಪಾಲಿಸೊ ಪರಿಪಾಲಿಸೋ | ಮಾರ ಸಂಹಾರ
 ನೀಲಕಂಠಧರ ಕಾಲ ಸಂಹಾರ ||
 ಮರಣ ರಹಿತ ನೀಲಕಂಠ | ಕರುಣಾ ಸಾಗರ
 ಚರಣಗಳಿಗೆ ಎರಗುವೆನೋ | ಪಾಲಿಸೋ |
 ಪಾಲಿಸೋ ಶಂಕರ | ಕರಮುಗಿಯುವೆ

ಈ ಧರೆಯೊಳಿರುವ ಪುರಧೀಶ

ಸ್ವದೇಶ ಸಾಲಿಸೊ ಶಂಕರಾ

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಎಲೈ ; ಸೇವಕ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳು.

ತಾಪವು ತಾಳದೆ ಉಸರಯ್ಯ

ಮಂದಿರ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆನೊ ಹೊರಟಿ |

ಚಂದದಿ ಪೇಳಯ್ಯ ಬಿಡೊ ಸಿಟ್ಟು

ಬಿಡು ಬಿಡು ಕೋಪ ಮಾಡರಿ ಮಾಪ |

ತಡವಾತಿ ಮನಿಯಾಗ ಒಂದ ಸ್ವಲ್ಪ

ಆಡಾಕ ಚದುರಂಗ ಕಲಿಸಿದಿಯೊ ನನಗ |

ಹರುಷವ ಪೇಳಿಯ್ಯ ನನ್ನ ಮುಂದ

ಕೊಟಬಾಗಿ ರಾಮಲಿಂಗ ಅಡಾನ ಬೆನ್ನ

ಯಾತರ ಅಂಜಕಿ ನಿಮನಮಗ

ಮಂತ್ರಿ : ಏನಯ್ಯಾ ಭೂಪಾಲನೆ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸದ ಹೊರ್ತು ; ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಾರದು. ಅತಿ ಹರುಷದಿಂದ ಕರಿಸಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಂತವರಾಗಲಿ : ಮಹಾ ರಾಜರೆ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಮಂತ್ರಿ ; ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಳುವಂತವನಾಗು.

ಚೂಡಾನುಣಿ :

೨

ಕೇಳೊ ಮಂತ್ರಿ ನೀನಾ ಹೇಳುವೆ ನಾನ

ಮಂತ್ರಿವರ ಕೇಳೊ ವಿಪ್ತಾರ |

ಹೋಗುನು ತೀವ್ರಾ | ಕೂಡಿ ಇಬ್ಬರ

ಬೇಟೆ ಆಡುದು ಬಹಳ ಉನೇದ್ವಾಗ |

ಹತ್ತಿ ಮರಾ ಕಡಿಯುವೆ ಕರಡಿ

ಇಬ್ಬರು ಜೋಡಿ ಆದೇವು ನಡಿ |

ಗುಂಡ ಹಾಕುವೆ ಹುಲಿಗೆ ನೋಡಿ |

ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ ; ನಾನು ರಾಜನ ಮಗನಾಗಿ ನೀನು ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗ ನಾಗಿ ; ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು

ಕಲಿತೇವು ; ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಕಾಲ
ವನ್ನು ಕಳೆದವು. ಇದರಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಹಗಳು ಇರುವವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ; ಈ ವತ್ತಿನ ದಿವಸ
ಬೇಟಿ ಆಡಬೇಕೆಂದು ಹರಿಹಾಯುತ್ತಿರುವುದು. ಆದ ಕಾರಣ ಬೇಟಿಯ
ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು. ಮತ್ತು ಬೇಡರನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ
ಕರೆಸುವಂತವನಾಗು. ತಿಳಿಯಿತೆ ಮಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ : ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೆನೆ. (ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಹೋಗಿ) ಬೇಡರೇ ; ಎಲ್ಲಿರುವಿರಿ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತವರಾಗಿರಿ.
ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಟಿಯಾಡಲು ಕರಿಕಳಿಸಿರುವರು.
ಆದಕಾರಣ ನೀವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತವರಾಗಬೇಕು.

ಬೇಡರು : ತಥಾಸ್ತು ; ಬರುತ್ತೇನೆ....ಎಲ್ಲಿರುವಿರಿಲೈ ಕರ್ಯಾ, ಹನಿವ್ಯಾ.....

ಬೇಡರು :

ಲ

ಬೇಡರಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಬಂದೆವೋ ಬೇಟಿ ಆಡುದಕ |
ಎರಗುವೆನೊ ಧರಣಿ ಪತಿಯ ಚರಣ ಕಮಲಕ |
ಕೋಲ ಗುದರರಿ ಬಾಲ ಬರ್ಚಿ ನಾಯಿ ಹಣ ಚಿಕ್ಕ |
ಜಾಲ ಬರ್ಲನಾಯಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೊ ಹಂಬಾಲ |
ತಂಬಾಕ ವೆಟ್ಟಿಗಿ ಹಂಬಾಲ ತಗೊಳ್ಳೊ ತುಂಬೊ ಚಿಲಲಕ |
ನಂಬಿಗಲ್ಲಾ ಕಂಬಳಿ ತಗೊ ಹಂಬಾಲ ಮಲಗಾತ |

ಬೇಡನು : ಎಲೈ ! ಕರ್ಯಾ ಹನಿವ್ಯಾ ; ಅರಸನು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇಟಿಯಾಡಲಿಕ್ಕೆ
ಕರೆ ಕಳಿಸಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಕೋಲಗುದುರೆಗಳನ್ನು
ತಗೊಂಡು ; ಕಾಳ್ಯಾ ಬಾಳ್ಯಾ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ
ಹೋಗಿ ; ಏನಾದರೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ. ಅರಸನು
ಮೆಚ್ಚಿ ಏನಾರ ಕೊಟ್ಟಾನು. ಆದಕಾರಣ ಲಗೂನ ಹೋಗೋಣ
ನಡೆಯಿರಿಲೆ೩೩೩

ಬೇಡರು ;

೯

ಕರಿಸಿದೆ ಯಾತಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೂಸಾಲ
ಹರುಷದಿ ವೇಳಯ್ಯ ಗುಣತೀಲ |
ಬಂದೆವೋ ಹೊರಟ ಮನಿಮಾರ ಬಿಟ್ಟ
ಬೇಟಿ ಆಡುದು ನಮ್ಮದು ಚಿಲ್ಲಾಟ |

ನನುನ ಬೇಗ ಕಳುವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು

ಹುಲಿ ಕರಡಿ ತೆಲಿಯ ಬುರುಡಿ |

ಹೊಡಿವೆನೋ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ

ಭೂಪ ಬಹಳ ವ್ಯಾಳಿ ಆತಿ ಹೋಗುನು ನಡಿ |

ಚಿಗರಿ ಹೆಂಡಾ ಮಾಡೊ ತುಂಡಾ

ಬಹಳ ಚಲೊ ಅದರ ಖಂಡೆ |

ಭೂಪಾ ಬಹಳ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೊ ನುಮ್ಮಗುಂಡಾ |

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಬೇಡರೆ ; ಬೇಟಿಯನ್ನು ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಬೇಡರು : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ; ತಯ್ಯಾರಾಗ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸಜ್ಜಾಗಿರಿ
ನುಮ್ಮಗುಂಡು ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿರಿ. ಬೊಡ್ಡದೊಂದು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ
ಸರಿ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ನುಜ್ಜಿಗೆ ಸ್ವಾರಿ ಹಿಂಬಾಲ ತಗೊ ಅನ್ನಂದ್ರೆ.

ಬೇಡ : ನುಜ್ಜಿಗೆ ಸ್ವಾರಿಯಾ ತಕ್ಕಲೆ ; ಅವನ್ನ ತಗೊಂದ ಏನ ಮಾಡ್ತಿ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ಮಾರಾಯಾ ಅಡಿವ್ಯಾಗ ನೀರಸೈತ ಸಿಗುದಿಲ್ಲಾ. (ತರ್ಯಾವ ಕಡೆ
ನೋಡಿ) ನುತ್ತಷ್ಟು ಉದರ ಬ್ಯಾಳಿ ಹಾಕಲ್ಯಾ ?

ಕರ್ಯಾ : ಎಲೆ ; ಅವರಿ ಗುಗ್ಗರಿ ತಗೊ ಅನ್ನಲೇ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ಅವು ಯಾತಕಲೆ ನೊಮ್ಮಗನಕಕ.

ಕರ್ಯಾ : ಗುಂಡ ಹಾರಸಾಕಲೇ ಮರಿನುಗನಕಕ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ಬಿಡಲೆ ಮಗನ ; ಕೆರೊಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸದು ಕಡ್ಯಾಕ
ಹತ್ತೇತಿ ಎಲ್ಲಾ ತೀರದ ಮ್ಯಾಲ ನಿನಗೆ ಒಳಿ ತಿಳುತ್ತೇತಿ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಬೇಡರೆ ; ಇನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಾಳಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೇಗನೆ ನಡಿಯುವಂತವ
ರಾಗಿರಿ.

ಬೇಡರು :

೦೦

ಹೊಡಿಯಿರಿ ಬಡಿಯಿರಿ | ಕರಡಿ ಮೃಗವು

ಆತ್ತ ಇತ್ತ ಸುತ್ತಗಟ್ಟಿ ಮುಜ್ಜೆ ಹಾಕುವುದು |

ಕಾಡಹಂದಿ ಓಡಿಂತ | ನೋಡುತಿರುವುದೊ

ಬೇಡರೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ | ಅದನ ನೋಡಿ ಹೊಡಯಿರೊ |

ಕಾಡಕೋಣ ಓಡದಾಂಗ | ಕಾಲ ತಡಿಯಬೇಕು

ಹೊಡಿ ಬಾಣ ಬಾಲಬರ್ಚಿ | ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು |

ನಜ್ಜಚೂಡಾನುಣಿ

ಬೇಡ : ಎಲೆ ಹನಿವ್ಯಾ ಇದೇನಲೆ ; ನೋಡು ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅರಸನು ಮಂತ್ರಿಯು ಕಾಣದಾಂಗ ಆದ್ರ ; ಅಲ್ಲಲೆ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ಹೌದಲ್ಲಲೆ ; ಎತ್ತ ಹೋದರೊ ಏನೋ ; ಆತೋತು ಹುಡುಕುನು ಬಾ.

ಬೇಡ : ಹೋಗಲೆ ಮಗನ ಹೋಗ ; ಏನ ಹುಡುಕಲೆ. ರೊಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸದ ಕಡ್ಯಾಕ ಹತ್ತೇತಿ. ಬಿಟ್ಟಿ ಹ್ವಾದರಂತ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರ ಮಾಡವಲ್ಲರಾಕೆ. ಹೊಂಟ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುನು ಬಾರಲೆ.

ಹನಿವ್ಯಾ : ಏನನುಕು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ವದರ. ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ತಾಸು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತೀವಂದ್ರ, ಕೆ ರೊಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಹೊಟ್ಟಿ ಹಸಿದು ಮುಂದಕೆ ನಡ್ಯಾಕೆ ಬರಾಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಿವ್ಯಾಗ ಬಿದ್ದೀವಂದ್ರ, ಹುಲಿ ಕರಡಿ ಬಂದ ನಮ್ಮನ್ನ ಹೆದ್ದೆ ಹರದಾಂಗ ಹರಕೊಂಡೆ ತಿಂದು ಅಂದ್ರ ; ನಮ್ಮ ಹೆಂಡ್ರು 'ಮಕ್ಕಳು ಅನಾಸ್ತ ಆದಾವಲಗೂನ ಹೋಗುನು ನಡೀರಲೆ (ಹೋಗುವರು).

ಚೂಡಾಮಣಿ : ೧೧

ಯತ್ತ, ಪೋದನೊ ಮಂತ್ರಿ ಕಾಣದಾದನೊ |

ಹುಡಕಲಿಯೆಲ್ಲಿ | ಆರ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ |

ಮಾಯದ ಬಲಿ ಒದಗಿತೊ ಇಲ್ಲಿ

ಬೇಸತ್ತ ಹುಡುಕೆ ಆದತೊ ನೀರಡಕೆ |

ಸಿಗಲಿಲ್ಲೊ ನೀರಾ ಬಂದೆನೊ ದೂರ |

ಆಗಲಿದ ಮಿತ್ರ ಮಂತ್ರಿಯ ಪುತ್ರ

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ ಮಾಡೊ ಉದ್ಧಾರ |

ಆಹಾ ! ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಕರಡಿ, ಸಿಂಹ, ಶಾರ್ದೂಲ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳು ಇರುವವು. ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನಾದೀತು. ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಆಗಲಿ ; ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡು ವೆನು. ಓಹೋ ಇಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂದ ಚಂದವಾದ ವನವು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಹತ್ತರ ಒಂದು ಸರೋವರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸರೋವರವನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣವೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅನಂದ ಸಾಗರ ದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು ಮತ್ತು ನನಗೆ ಬಹಳ ನೀರಡಕೆಯಾಗರುವುದು. ಈ ಮರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೊಡುವೆನು.

ರಾಜ ಹರಿ ಚಿನ್ನಹತ್ತಿತಾ ವೋಡ
 ಆದತ ಸೋಜಿಗವೇನಿದಾ |
 ಅರಸನ ಹುಡುಕುವೆನೊ
 ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲಾ ತಿರುವಿದೆ ನೊ |

ರಾಜ ಪುತ್ರ ಅಗಲಿದ ಮಿತ್ರ
 ಇದೆಯೇನ ಆದಿತೋ ವಿಚಿತ್ರ |
 ಬೇಟೆಯ ಆಟ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ
 ತಿಳಿಯದೆ ಬಂದೆನೊ ನಾನು ಹೊರಟ |

ಆರಾಣ್ಯವನ್ನು ತಿರುವಿದೆನೊ
 ಆರಾಣ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿದೆನೊ |
 ಕಾಣದಾದಾ ಮಾಯವಾದಾ
 ರಾಜಪುತ್ರ ಎತ್ತ ವೋದಾ |

ಧರಣಿ ಸತಿಯಾದ ತರುಣ ವಜ್ರಚೂಡಾನುಣಿಯನ್ನು ಚಿಗರಿಯು
 ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅಹಾ! ಶಿವ ಶಿವಾ
 ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ಯಿತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹುಡುಕಲಿ ದೊರೆ ಇಲ್ಲದ ಧರಿಯಲ್ಲ
 ಅರಗಳಿಗೆ ಸಹ ಜೀವಿಸಲಾರೆ. ಆದರು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅವರು ಬಹಳ
 ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ
 ನೋಡುವೆನು.

ಪ್ರವೇಶ-೨

೧೩

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪೊರೆಯೊ ಶಂಕರ ಕರುಣಾ ಸಾಗರಾ
ಹರಿಸುತ ಸಂಹಾರಾ ಗಿರಿಜಾ ಮನೋಹರಾ |

ನಿಗಮ ಗೋಚರ ದುರಿತ ನಿವಾರ
ಅಸುರರ ಮಿತ್ರ ಅಗ್ನಿಯ ನೇತ್ರಾ |
ಕರುಣಿಸೊ ಈಶ್ವರ ಪರಿಪಾಲಿಸೊ ಹರಾ
ಗಜಮುಖ ಪಿತಾ ಶ್ರೀ ಜಗದಾತಾ |
ತ್ರಿಪೂರ ಸಂಹಾರಾ ತ್ರಿಶೂಲ ಧರಾ
ಸೋಮ ಶಂಕರಾ ರಾಮ ಸಂಹಾರಾ |

ದೂತಿ : ತಾವು ಬಂದಂಥವರು ಯಾರಮ್ಮಾ ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ? ಚಂದವಾಗಿ
ಈ ಮಂದಗಮನಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತವಳಾಗು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಅಮ್ಮಾ ನಮ್ಮದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನು.

ದೂತಿ : ಏನವ್ವಾ ನಿಮ್ಮದು ಗೊತ್ತಿರಾಕ ನೀನೇನು ದೊಡ್ಡ ಸಾಬನ ಮಗಳೇ
ನಮ್ಮಾ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಬಂಡ ಹೊಡೆಯವರನ್ನು ಬಾರಿ ಹಜಾರ ಗಂಟಿ
ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀ ಅಂದರೇನು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಏನೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವಂಥವಳು ನೀನು ಯಾರು ?

ದೂತಿ : ನನಗೆ ಬಂದ ಹೋದ ಮಂದಿಯನ್ನು ಚೆಂದಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸುವಂತಾ
ಚೆಂದುಳ್ಳ ದೂತೆ, ದೂತೆ, ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ನನಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ, ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ದೂತಿ : ನನಗೆ ಬಂದು ಅಂಗಿಯೊಳಗಿನ ಕೂರಿ ಕೂರಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಎನಗೆ ಬಂದು ರಾಣಿ ರಾಣಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ.

ದೂತಿ : ಎನಗೆ ಬಂದು ವಾಣಿ ವಾಣಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಎನಗೆ ಬಂದು ದಂತಗಾಟಕನ ಮಗಳು, ಮಗಳು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನೋಡು.

ದೂತಿ : ನನಗೆ ಬಂದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಜಾವ್ ಜಾವ್ ಅಂತ ಬೊಗಳು ಅನ್ನು
ತ್ತಾರೆ ನೋಡು....ಹಾಂಗೆಲ್ಲಿಯವ್ವಾ ಈ ಕುಂತ ನಿಂತಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿ

ಯುವ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಇಟ್ಟಂಥಾ ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಕು
ನೋಡಮ್ಮ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ನನಗೆ ಬಂದು ಪದ್ಮಾವತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನೋಡು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು, ಈಗ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಏನೆಯವ್ವಾ, ನಾನು ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೀರಾಟ ಅಡಿ ಬರ
ಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ನಡೆಯುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯುವಂತವರಾಗಿರಿ.

೧೪

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಚಂದವಿ ನೋಡ ದೂತೆ |
ನಂದನ ವನದಂತೆ ಚಂದವು ಕಾಣತೈತಿ ||
ಸುರಗಂಧಿ ಸುರಗ ಸಂಹಿಗಿ ಮಲ್ಲಿಗಿ |
ಪರಿ ಪರಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಸರಸಫಲಗಳು ||
ಮಲ್ಲಿಕಾ ಲತೆಗಳು ಚೆಲ್ಲಿನಿಂದ ಪೂವಗಳು |
ನಿಲ್ಲದೆ ತಳವನು ಉಲ್ಲಾಸ ನೋಡುವುವು ||
ಗುಲಗಂಜಿ ಪಾರಗಂಜಿ ಗೊಂಚಲ ಸಕ್ಕರಿ ಗಂಚಿ |
ಮುಂಚೆ ನೋಡ ಚೆಂಚಲಾಕ್ಷೆ ಕಂಚಿ ಗಂಚಿ ||

ಏನೆಯವ್ವಾ ; ಈ ನಂದನ ವನವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪೂದೋಟವು
ಎಷ್ಟು ಚಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಅಬ್ಬರಲೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ
ಗಿಡ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಈ
ಮಾವಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿದರಿಂದ ಘನುಘನು ನಾಶವು ಸುತ್ತುಮುತ್ತು
ಹಬ್ಬಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಈ ಸರೋವರದೊಳಗೆ ಕಮಲದ ಹೂಗಳು
ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬಾಗಿ ಮೇಲೆ ಏಳುವವು.

ದೂತಿ : ಏನೇ ಯವ್ವಾ ; ಈ ಸರೋವರದೊಳಗಿನ ಕಮಲದ ಹೂವಗಳು, ನನ್ನ
ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನಾಚಿ; ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗರಿ
ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮಗ್ಗಿ ಆಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಏನೇ ದೂತಿ ಬಹಳ ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಜಳಕಾ
ಮಾಡುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು, ನೀನೂ ಮಾಡು ಅಂದ್ರೆ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನೆಚ್ಚು ಚೂಡಾನುಣೆ

೯

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಇವಯಾರ ಸುಂದರಾ | ಇರುವನೊ ಚದುರಾ |
ಹುಣ್ಣೆ ಮೆ ಚಂದರಾ |

ಪುರುಷರು ಇಲಾ ಹಂತಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಮನ್ಮಥ ನೋಡತಾನ ಆತ್ತ ಇತ್ತ
ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆತ ಚಿತ್ತ ||

ಮಾಡತೇನ ಹಂಚಿಕೆ | ಬರತೈತಿ ನಾಚಿಕೆ |
ಮಾತಾಡಲಾಂಗ ಏಕಾಯೇಕೆ | ಬರತೈಲೆ ಅಂಚಿಕೆ |
ಸಿಗಲಾರ ಹಂತಾ ಪುರುಷ ಆದತ ಎನ್ನ ಮನಶಾ |
ಕೊಡಬಾಗಿ ಸಿದ್ಧೇಶ ಆಗಲಿ ಎನ್ನವಶಾ ||

ಆಹಾ ! ಎಂಥ ಸೌಂದರ್ಯವು ; ಈ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದುರ್ಲಭವು
ಇವನು ರಾಜಕುಮಾರನೋ ; ಗಂಧರ್ವನೋ, ಅಥವಾ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾನಾದರೂ ಪುರುಷ ವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿ ಈ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ
ಬಂದಿರುವರೋ. ಅಥವಾ ತಂಗಾಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಇಸರಂಭಿಸಿರುವನೋ
ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು ? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಇವನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗಿರುವ
ದಲ್ಲಾ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ನೋಡುವೆನು.

೧೬

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಚಿತ್ರಗಾರ ತಿದ್ದಿ ಚಿತ್ರ ಬರಿದಾಂಗ
ನೇತ್ರ ಸುದ್ವಿತಿ ಯರಳಿ ಮರಿಹಾಂಗ
ಕಸವಿಸಿ ಆಗತೈತಿ ಜೀವದೊಳಗ ಮಾತನಾಡಿದರಿಗೆ
ಮುತ್ತವು ಸುರಿದಾಂಗ | ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬಿಹಾಂಗ
ಯಾತ್ರಾಗ ಕಸರು ಇಲ್ಲದಾಂಗ |
ದೇಶದೊಳಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಚಿಲ್ವಿಕೆ |

ಸಿಡ್ಲು ಮಿಂಚು ಹೊಡದಾಂಗಾತ ಯೇಕಾಯೇಕೆ
ರತಿದೇವಿ ಹೋಲಿಕೆ ಕಾಣಸ ತಾಳೊ ಈಕೆ |
ಬ್ರಹ್ಮನ ಬುದ್ಧಿಗೇನ ಕಡಿಮಿ ಇಲ್ಲಾ ||
ತಿದ್ದಿ ಮಾಡಿದಾನ ಏನ ಕಸರಿಲ್ಲಾ |
ಸುದ್ದ ಗಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ರತಿದೇವಿ ಹೋಲುವಳಲ್ಲಾ |
ಅದಿತೊ ನನ್ನ ಮನಸಾ ಈ ನಾರಿ ಮೇಲಾ |
ಅದಾಳ ಅನುಕೂಲಾ ನಂಚಿಕೆ ತಿಳದೆ ಇಲ್ಲಾ ||

ಆಹಾ ! ಇವಳ ಮುಖವು ಅರಳಿದ ಕಮಲವನ್ನು ; ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನಾಚಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲಾ. ಇವಳ ಹುಬ್ಬು ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ; ತುಟಿಗಳು ತೊಡೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ಕೆಂಪನ್ನು ಹೋಲುವವು. ಮತ್ತು ಇವಳ ಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಕುಮ ರೇಖ ಶಂಕರನ ಪಣಿಗಣ್ಣಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಇವಳು ಉದ್ಧರಾಗ ತಿದ್ದಿ ತೆಗೆದಂಥಾ ಬೈತಲಿಯು ಯಮುನಾ ನದಿಯೊಳಗೆ ಕಲಿತ ಗಂಗಾ ನದಿಯಂತೆ ಕಾಣುವದು. ಇವಳು ತನ್ನ ಕೇಶಗಳನ್ನು ದಪ್ಪಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ತುರುಬವು ಆದಿಶೇಷನ ಹೆಡೆಯಂತೆಯೂ ; ಅದರ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟ ವಜ್ರದ ಹೂ ಹೆಡೆಯೊಳಗಿನ ಸದ್ರದಂತೆಯೂ ; ಫಳಧಳಾ ಚಾಯಮಾನವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಇವನ್ನು ನೋಡಿ ರತಿ ; ರಂಭಾ, ಊರ್ವಶಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಾಚಿರಬಹುದು. ಇವಳು ಸೆರಗು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ನೆವನಾಡಿ ತನ್ನ ಕುಚಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ಅಂಗಜನ ಬಾಣ ಎದೆಗೆ ಬಡಿದಂಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂತು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ನೋಡುವಾ

೧೭

ಪದ್ಮಾವತಿ :

ತೋರಿಸುವೆ ಚಮತ್ಕಾರ | ಅರಿಯದ ಮಜಕೂರಾ |
ತಿಳಿಯಲೇ ನೀನು ಚದುರಾ !

ಕಮಲದ ಹೂವಿನಿಂದಾ | ತೋರಿಸುವೆ ಅವಾನ ಮುಂದ |
ಕಮಲದ ಹೂವಾನು ಪಾದಕ ಹಚ್ಚುವೆನೊ
ಸೂರ್ಯನ ಹಿಡಿಯುವೆನೊ |
ಸುಂದರನ ತೋರಿಸುವೆನೊ
ಇದ್ದರೆ ಜಾಣನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವನು
ಬುದ್ಧಿಲಿ ಕೂಟಬಾಗಿ ಸಿದ್ಧೇಶನ ನಾವು |

ದೂತೆ ; ನಾನು ಈತನಿಗೆ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು ; ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಕಮಲದ ಹೂವಿನಿಂದ ಒಂದು ಸೂಚನಾ ಮಾಡುವೆನು. ಬುದ್ಧಿ ಇದ್ದವನಾದರೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬರಲಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ದೂತೆ : ಏನೇಯವ್ವಾ ನಾವು ಬಂದು ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಯಿತು ನಿಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ದೂತೆ ನಡಿಯುವಂತವಳಾಗು.

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

೧೮

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಎತ್ತ ವೊದನೆ ಭೂಪಾ ಅಗಲಿ ಆದಿತ ಎನಗೆ ತಾಪ
 ಮರಾ ಮರಾ ಮರಗ ಬಿದ್ದೆ ನೊ ಧರಿಗೆ |
 ಹೀನ ದೈವಕ ಮಾಡಲಿ ಇನ್ನೇನಾ ||

ಬ್ಯಾಸಿಗ ಬಿಸಿಲಾ ನೀರ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಾ |
 ಬೆಟ್ಟ ಆದನೊ ಬಂದ ಭೂಪಾಲಾ
 ಕೊಡಬಾಗಿ ಊರ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ |
 ತೋರಿಸೊ ಎನಗೆ ನಿರಂಜನ ಪುತ್ರ |

ಓಹೋ! ನಮ್ಮ ರಾಜನು ಎತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನಾದೀತು-
 ನಾನಂತು ಹುಡುಕಿ ; ಹುಡುಕಿ ಬೇಸತ್ತಿರುವೆನು. ಓಹೋ! ಈ
 ಸರೋವರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವನಲ್ಲಾ. ರಾಜೇಂದ್ರನೆ, ನಿನುಗೆ
 ನನುಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ. ನೀನು ಎತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ನಾನು ಚಿಗರಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿಯ ನಾವು ಇಬ್ಬರು ಬೆಟ್ಟ ಆದದ್ದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ
 ವಾಯಿತು. ದೈವವು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಿಸಿತು. ಪುತ್ರಾ ನನಗೊಂದು
 ಅದ್ಭೂತ ಸಂಗತಿಯು ಗೋಚರವಾಯಿತು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಕೇಳೊ ಮಂತ್ರಿಯಾ ಹೇಳುವೆನೊ ವಿಸ್ತಾರ
 ಅದಂಥ ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರ ||

ಮೀರಿದ ನಾರಿ ಕಂಡೆನೊ ಚದುರಿ |
 ನೋಡಿ ನಿಂತೆನೊ ನಾ ಹೌಹಾರಿ |
 ವಹಾ ಸುಂದಿರಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ |
 ನಾಡಿನೊಳಗ ಇಲ್ಲೊ ಅಕಿಸರಿ |

ಹೊವಿನಿಂದ ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಸೂಚಾನಾ ವಂದೆ ಬಹು ಚಂದ |
 ಹೆಂಗಸರ ನೆಲಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲೊ ಕೆಡಿಸ್ಯಾಳೊ ನಮ್ಮ ಕೈಕಾಲತೆಲಿ |
 ಮಂತ್ರಿಮಾರ್ಯಾ ಹೋಗುನು ತೀವ್ರ
 ಕೈಯಾಗ ಸಿಕ್ಕರೆ ಬಲಿಗೋರಾ |

ದೂತ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆ ಮಂತ್ರಿಯು ; ಈ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ನೀರಾಟ
 ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಆ ನಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
 ನೋಡಿದೇನು. ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕಮಲದ ಹೂವಿನಿಂದ
 ಸೂಚನಾ ಮಾಡಿದಳು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ; ಕಮಲದ ಹೂವನ್ನು
 ಕಿವಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದಳು. ಮತ್ತು ದಂತಕ್ಕೆ ; ಕಂಠಕ್ಕೆ ; ಪಾದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ
 ಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ಮಾರಿಗೆ, ನನ್ನ ಮಾರಿಗೆ ಮತ್ತು
 ತನ್ನ ಮಾರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಆ ಹೂವನ್ನು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ
 ಸುತ್ತರಗಿ ಚಿಲ್ಲಿ ಹೋದಳು. ಆದಕಾರಣ ಮಂತ್ರಿ ನಾವು ತೀವ್ರ
 ಹೋಗೇಗೋಣ. ಯಾಕೆಂದರೆ ; ನಮ್ಮ ಮಾರಿ ಕುತ್ತಿಗೆ, ಕಾಲು
 ಕಡಿಸುವೆನೆಂದು ಸೂಚನಾ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ
 ತಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಮಂತ್ರಿ ; ಆದ
 ಕಾರಣ ಬೇಗನೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂತವರಾಗೋಣ ತಿಳಿಯಿತೆನಯ್ಯಾ
 ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಏನಯ್ಯಾ ಭೂಪಾಲನೇ, ಇದರ ವಿಚಾರವೇ ಬೇರೆ ಇರುವುದು. ಹೇಳು
 ತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂತವರಾಗಿರಿ.

೨೦

ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳೊ ಭೂಪತಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿ
 ನಿಮಗೇನ ಇದರಾಗ ತಿಳಿದಲೇ ಹೇಳುವೆನೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿ |

ಪಾದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದಳೊ ಪದ್ಮಾವತಿಯವಳೊ |
 ಕರ್ಣದ್ದು ಹಂಗಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಕರ್ಣಾವತಿ |
 ದಂತಕ ಹಚ್ಚಾಳೊ ದಂತಗಾಟಿನ ಮಗಳೊ |
 ಸೂರ್ಯಗ ಹಿಡಿದಾಳೊ ಸುಂದರಿ ಯಂತಿರುವಳೊ
 ಭೂಮಿಯ ರಮಣ ಇದ್ದರ ಅಂಜಿದೆ |
 ಬರಲಂತ ಸೂಚನಾ | ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಹಿಂಗ ತಾನಾ |

ಏನಯ್ಯಾ ಭೂಪಾಲನೇ ; ಕಮಲದ ಹೂವನ್ನು ಕರ್ಣಕ ಹಚ್ಚಿ
 ದಾಳಲ್ಲಾ ; ಆಕೆಯ ಪಟ್ಟಣಾ ಕರ್ಣಾವತಿ. ಮತ್ತು ದಂತಕ್ಕೆ
 ಹಚ್ಚಿದ್ದು ; ದಂತಗಾಟಿನ ಮಗಳು. ಪಾದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದು ; ಆಕೆಯ
 ಹೆಸರು ಪದ್ಮಾವತಿ. ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದು ; ಆಕೆಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯು
 ಶಂಕದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮತ್ತು ತಟಗೆ
 ತೋರಿಸಿದ್ದು. ಇಬ್ಬರ ಮುಖಗಳು ಒಂದೇ ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ
 ಆಯಿತು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಸುತ್ತರಗಿದ್ದು ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು

ನನಗೆ ನೀವಾಳಿಸಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇವನು ಜಾಣನಾದರೆ ತಿಳಿದು
ನಾನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ. ದಡ್ಡನಾದರೆ ಅಲ್ಲೆ ಇರಲಿ ಅಂತ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ
ದ್ದಾಕೆ. ಕೇಳಿಯ್ಯಾ ಮಹಾರಾಜನೆ.

೨೧

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಹೋಗುಣ ನಡಿ ಬೇಗದಿಂದ ಈಗ ಮಂತ್ರಿ
ಆಕೆಯ ಮ್ಯಾಲ ಆಗೇಲೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ |
ಎಲ್ಲೆತ್ತಿ ತೋರಿಸೊ ಕರ್ಣಾವತಿ |
ಹೆಚ್ಚಿನ ರೂಪವತಿ ಮೆಚ್ಚಾಳೊ ಪದ್ಮಾವತಿ |
ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾಣತೈತಿ ನಿಚಿಂತನಾಗಿ ನೀ ಕುಂತಿ |

ಆರೆಮಾರಿ ನೋಡದ ಹೊರತ
ಜೀವದಾಗ ಇಲ್ಲೊ ಸನಮಂತಾ |
ರೂಪ ನೋಡಿ ಆದೇನೊ ಭ್ರಾಂತ |
ಆಕೆಯ ರೂಪ ಹುಣ್ಣುಮೆ ಚಂದ್ರನಂತಾ |
ಆಡಲಿಲ್ಲೊ ಒಂದು ಮಾತಾ | ಹ್ಯಾದಾಳೊ ತುರಿತಾ ||

ಏನಂದಿ ಹೇಳೊ ಈಗ ಮಂತ್ರಿವರಾ
ಜೀವದಾಗ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲೊ ಚೂರಾ

ಯೇನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯಾ ! ಏನು ಹೇಳಲಿ ಆಕೆಯ ರೂಪವನ್ನು
ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣವೆ ; ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀನಿಗೆ
ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣವೆ ; ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯು
ತ್ತಿರುವುದು. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನು ಬೇಗನೇ ಕರ್ಣಾವತಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಹೋಗೋಣ ನಡೆವಂತವನಾಗು.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಏನಯ್ಯಾ ಭೂಪಾಲನೆ ; ನಾವು ಹೆಂಗಸರ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ
ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ;
ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ ಭೂಪಾಲನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ ; ಈ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನೀನು ಸುಳ್ಳು
ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸಂಶಯ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ ; ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ
ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಹಾಗಾದರೆ, ಮಂತ್ರಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯುವಂತವ
ನಾಗು.

ಕೇಳೋ ಮಂತ್ರಿ ಕಾಣುವದು ಕರ್ಣಾವತಿ
 ರಾಜವಾಡೆ ಹೆಂಗ ಹೊಳಿತ್ತೈತಿ |
 ಮೇಲಂತಾಸೆ ಕಾಣುದುನಿ ಶಿಸ್ತ |
 ಎತ್ತರ ಇರುವುದು ನೋಡೋ ಮಸ್ತ |
 ನಾವು ಎಲ್ಲಿರುವದು ಹೇಳೋ ನನಗೆ ತುರ್ತು ||

ನಡುವೆ ಪ್ಯಾಟಿ ಕೊತ್ತಲ ಕೋಟಿ |
 ಪಗಡಿ ಬಾಚಾರನೂಡಿ ಮನಿಕಟ್ಟು
 ನಾವು ಎಲ್ಲಿರುವುದು ಹೇಳೋ ಏತಗಟ್ಟು ||
 ಕೇಳೋ ಗುಣಶೀಲಾ ಎತ್ತರ ಮೇಲಾ |
 ಇರುವುದು ನೋಡೋ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಹಲಾ |
 ಹಿಂತಾ ಪಟ್ಟಣ ನಾವೆಂದು ನೋಡಿಲ್ಲಾ ||

ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ; ಅಂದಚಂದವಾದ ಮನೆಗಳಿಂದ ಕರ್ಣಾವತಿಯು ಬಹಳ ಚಂದ ಕಾಣುತ್ತಿರುವದು. ಮತ್ತು ಅದರ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಎತ್ತರವಾದ ಮಹಲು ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂದು ಆಗರಬಹುದು. ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ; ದರ್ದಿವಸ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಬೆಟ್ಟಿ ಆಗುವವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿ; ಅಂಥವರು ಯಾರು ?

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ; ಅಗಸರು ಮತ್ತು ಹೂಗಾರರು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿವರ್ಯಾ, ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳವ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ, ಯಾಕಂದ್ರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳೇ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಆಗುವದು.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರ; ಇದ ಎನೋ ಮಾಳವ್ಯನ ಮನಿ, ಮಾಳವ್ಯಾ... ಮಾಳವ್ಯಾ...ಮನಿಯಲ್ಲ ಇದಿಯೆನಮ್ಮಾ. ಮಾಳೇ ಮಾಳೇ... ಮನೆಯೊಳಗೆ ಏನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿ....

ದೂತಿ : ಯಾರಾಂವ ಮಾಳಿ, ಮಾಳಿ, ಅಂದಾಂವಾ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಳವ್ಯ ನಾನೇನು ಹೆಂಗ ಅಂದಿಲ್ಲ ನೋಡು.

ದೂತಿ : ಅಪ್ಪಾ ಮತ್ತೆ ಹ್ಯಾಂಗ ಅಂದಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಡಾಗ ಮಳೇ ಬಂದಂಗಾತಿ. ಅದಕ ಮಳೆ; ಮಳೆ, ಅಂತ ಅನ್ನಿ.
ಮಾಳೆ ಮಾಳೆ ಅಂತಾ ಬಂದೆನು.

ದೂತಿ : ಹಾಗಾದರೆ ಬಂದ ಹಾಡಿಗೇನು ಬಾಡಿಗೇ ಇಲ್ಲಾ. ಬಂದ ದಾರಿ ಹಿಡದ
ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಳಮ್ಮ ; ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಂದೆರಡು ದವಸ ವಸ್ತಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ
ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗವಲ್ಲದು ಇರಬರಿ; ನಾನು ಒಬವಳೇ ಆಗ ಜೀವ ಗಮ್ಮತತಿ
ದಿಲ್ಲಾ. ಇರ ಬರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಳಮ್ಮ ನಮಗೆ ಬಹಳೆ ಹಸುವು ಆಗಿರುವದು. ಕಾರಣ ಒಂದೆರಡು
ದಿವಸ ನಮಗೆ ಅಡಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು....ಒಲ್ಲೆ ಅನ್ನ
ಬೇಡಾ.

ದೂತಿ : ಅಪ್ಪಾ ನನಗೇನು ಆಗುವದಿಲ್ಲಾ. ಯಾಕಂದ್ರೆ. ನಾನು ದರ್ದಿವಸ
ರಾಜನ ಮಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು
ತ್ತೀನೆ. ಅದಕಾರಣ ನನಗೇನು ಅಡಗಿ ಮಾಡುದು ನೀಗೂದಿಲ್ಲ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಳಮ್ಮ ನೀನು ಪ್ರೋಣಿಸುವ ಮಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೋಣಿಸುತ್ತೀನೆ.
ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಹಾಗಾದರೆ ಬಹಳ ಚಂದವಾಗಿ ಪ್ರೋಣಿಸು ನಾನು ಅಡಿಗಮಾಡುತ್ತೀನೆ.

೨೩

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಮಾಲಿಯ ಮಾಡುವೆನೊ
ಹೂವಿನ ಮಾಲಿಯ ಮಾಡುವೆನು |
ಕುಬಸದ ಆಕಾರ ಮಾಡುವೆ ಸರಾ
ತೋರಿಸುವೆನೊ ನಾ ಚಮತ್ಕಾರ ||

ಮಾಲಿಯ ಒಳಗೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ
ರಾಣಿಗೆ ಪತ್ರಹಾಕಿ ಇದರೊಳಗೆ ||
ಇದ್ದರ ಜಾಣಿ ತಿಳಿಯ ತಾಳ ಪದ್ಮಾಸಿ
ನೋಡುವೆನೊ ರಾಣಿಯ ಕುಶಲ ತನ ||

ನಾನು ಈ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕುಬಸದ ಆಕಾರ ಹೆಣೆಯುವೆನು. ಮತ್ತು ಇದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಕುಶಲತನವನ್ನು ನೋಡುವೆನು. ಮಾಳನ್ನು ಮಾಲೆ ತಯ್ಯಾರಾಗದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು.

ದೂತಿ : ಕೊಡುವಂತವರಾಗರಿ. ನಾನು ಈ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವೆನು.

೨೪

ದೂತಿ : ಹಿಡಿಯುವ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಕೊಡುವೆನು ಕೈಯಲ್ಲಿ |
ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮಾಡೇನಿ ಕುಬಸದ ಮಾಲೆ |
ಗುಲಾಬಿ ಜ್ಯಾಜಿ ಆಡಕಿಯ ಹೂಗಳ ಇದರಾಗ ಹಾಕಿ |
ಏನೇನ ಉಳದಿಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಮುಡಿಕೊಳ್ಳಯವ್ವ
ಜೋಕಿ...ಜೋಕಿ.

ನೋಡವ್ವಾ ಕುಬ್ಬಸ ತೊಟ್ಟ ಮೈಯಿಗಿ ಆಗುವದಷ್ಟು |
ತೋಳಾಗ ಕುಬ್ಬಸ ನಟ್ಟ ಕಾಣುದು ಚಂದ ಎಷ್ಟು |

ಏನೇ ಯವ್ವಾ; ಇಂದ ಹೂವಿನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗುಲಾಬಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಂಪಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಹೂವಗಳನ್ನು ತಂದು, ಕುಬಸದ ಆಕಾರದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಂದಿರುವೆನು. ಇದೊ ನೀವು ತೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ದೂತೆ ಯಾಕಾಗವಲ್ಲದು; ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವ್ಯಯ್ಯಾ ನನ್ನ ಮೈಗೆ ಏನೊ ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಳೆದು ನೋಡುವೆನು. ಓಹೊ...ಇದರೊಳಗೊಂದು ಪತ್ರ ಇರುವದಲ್ಲ. ಇದೇನು ಚಮತ್ಕಾರ.

೨೫

ಈ ಮಾಲೆ ಇರುವುದು ಎಷ್ಟು ಚಂದ |
ಮಾಡಿದವರಾರು ಹೇಳು ನನ ಮುಂದ ||

ಗುಲಾಬಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂಗಳು |
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಇದರೊಳು |

ವಜ್ರಚೂಡಾವಣೆ

೧೭

ಮಾಡಿದಾರ ಮಾಳವ್ವ ನಿನಳ |
ಕುಬಸದ ಆಕಾರ ಮಾಲಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರಾ |

ಹಿಂತಾ ಮಾಲಿ ಮಾಡಾಕ ಏನ ಬಲ್ಲಿ
ಸುಳ್ಳು ಏನಾರಾ ಹೇಳಿ ಯನಗ ಬಲಿ
ಮಾಡಿದವರಾರ್ಯಾ ರೇಳಿ ಮಾಲಿ
ಹೆಂತವರದಾರ ಆನರಾ ಹೆಂತಾಮಾಲಿ ಮಾಡಿದವರಾ |

ಕರಕೊಂಡ ಬಾರಾ ಅವರನ್ನಾ ಬೇಡಿದ್ದ ಕೊಡುವೆನು ನಾನಾ |
ಮಾತಕೇಳಿರಿ ಮಾಳವ್ವ ಇನ್ನಾ |
ಮಾಡಿಸ ಎನಗ ಬಿಟ್ಟಿ ಮಾಳವ್ವ |
ಏನಂದಿ ಹೇಳಿ ಗಟ್ಟಿ....!

ಹೇ ಮಾಳವ್ವ; ಹಂಥಾ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು.
ಇಂಥಾ ಮಾಲಿಯನ್ನು ನಾನು ಎಂದು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಲಿಯನ್ನು
ಬಹಳ ಶ್ಯಾಣ್ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾಲಿಯು ಮೇಲಿಂದ ಅವರು
ಎಂಥಾ ಶ್ಯಾಣ್ಯಾರು ಇರಬಹುದು; ಅಂಥವರು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ
ಯಾರು ಇರುವರು ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು
ಯಾರು ? ಎನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಎನ್ನಿಯವ್ವಾ ನಿನ್ನ ಊರಿಂದ ನನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು ಬಂದಿದ್ದಳು;
ಅವಳು ಈ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಹೇಣದಿರುವಳು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಏನೇ ಮಾಳವ್ವ ಬೇಗನೆ ಅವಳನ್ನು ನನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ
ಮಾಡಮ್ಮ.

ದೂತಿ : ಯವ್ವಾ ಆಕೆ ಬಹಳ ನಾಚಬುರುಕಿ ಇದ್ದಾಳೆ; ಬಂದರೆ ಕರತರುವೆನು;
ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ದೂತೆ; ಹಾಗೇ ಮಾಡು. ನಾನು ಈ ಹೂವಿನ ಕುಬಸವನ್ನು
ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವ್ವಯ್ಯ ಕುಬಸದೊಳಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ
ಇರುವದಲ್ಲ. ಆಹಾ ! ಏನು ಚಮತ್ಕಾರವು; ಮಾಳ ಕೇಳು.

೨೬

ಮಾಳವ್ವ ತಡಮಾಡಿ ಬಂದೆಲ್ಲ ನಿನಗೇನದಾಡಿ
ತಡವ್ಯಾಕ ಮಾಡಿದಿ ಇಂದ | ಹೇಳಬೇಕ ನೀ ಎನ್ನಮುಂದ |

ಇನ್ನ ತಿಳಿಯ ನೀನ | ಮಾಡ ಬೇಡ ತಡವ |
ಹಚಕೊಂಡ ಕರ್ಪೂರವನ್ನ | ಬಡಿವೆನು ಮಾಳವ್ವ ನಿನ್ನ |
ಬಾ ಬೇಗ ಇನ್ನ ನಾ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ನಿನಗ |

ಕೈಗೆ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಾಳವ್ವ; ನಿನ್ನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದು
ಕೇಳುವೆನು. ಏನೇ ಮಾಳವ್ವು ಇದೇ ಬರಾನಾ ಹಿಂಗ ತಡಮಾಡಿ ಬಂದಿ
ಅಂದ್ರ, ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಸೇನು ತಿಳಿಯಿತೇ; ಹೋಗಿನ್ನು.

ದೂತಿ : ಸಾಕ ಬಿಡವ್ವ; ಇದ ಒಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟೆ; ಮಾಲಿ ಚಲೊ ಆಗೇತಿ ?
ಆವ್ವನವರು ಏನಾರ ಇನಾಮ ಕೊಡತಾಳಂತ ಮಾಡಿದ್ರ; ಈಕೆ
ಕೊಟ್ಟು ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಕೈ. ನನ್ನ ದೈವಾನ ಹಿಂಗ. ಸರಿ ಯಾರೇನು
ಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನ ಆ ಭೂಪಾಲನ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನು.

೨೭

ಕೇಳೊ ಭೂಪಾಲ ರಾಣಿ ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಬಹುಕೋಪ |
ತಡವಾತಿ ಎಂದು ಬಡದಾಳೊ ಒಂದ |
ವಜೂತಿ ನಂದ ಆದಿತೊ ಇಂದ ನಿಮ್ಮಿಂದ |
ಹೂವಿನ ಮಾಲಿ ನೋಡಿ ಬಡಿದಾಳೊ ಗಲ್ಲದ ಮ್ಯಾಲ |

ಏನವ್ವಾ ಭೂಪಾಲನೆ; ಈವತ್ತು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಳೆಮಾಡಿ ಬಂದಿ ಅಂತ;
ಕೈಗೆ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಕಳ್ಳ
ದ್ದಾಳೆ. ಕೇಳಪ್ಪ ಭೂಪಾಲನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆದು ಆಕೆ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಳಾದೀತು. ಮಂತ್ರಿ ಸುಬುದ್ಧಿ
ಯನ್ನು ಕೇಳುವೆನು.

೨೮

ಕೇಳೊ ನೀ ಮಂತ್ರಿವರಾ | ಹೇಳಿದಿ ಇಲ್ಲದ ಬಡಿದಾರಾ |
ಮಾಳವ್ವನ ಮಾಲಿ ನೋಡಿ ಆ ಬಾಲಿ
ಕರಪುರದ ಕೈಲಿ ಬಡದಾಳೊ ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೆ
ಪತ್ರವ ನೋಡಿ ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿ |
ಬರದಾಂಗ ಮಾಡಿ ಹಾಕ್ಯಾಳೊ ದೂಡಿ

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

೧೯

ಪದ್ಮಾವತಿ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಲೆ |

ಪ್ರೀತಿ ಅಪಾರಂತ ಹೇಳಿತಿ ಮಾಡ್ಯಾಳೇರಿತಿ |

ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ; ನೀನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳು ಆದೀತಲ್ಲಾ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ; ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಳಮ್ಮನನ್ನು ಉಪಚಾರಮಾಡಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಾ ಕೈಗೆ ಕರಪುರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಾಳಮ್ಮನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತಿಳಿಯಿತೆ ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಇದರ ವಿಚಾರವು ಬೇರೆ ಇರುವುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

೨೯

ಕೇಳೊ ಹೇಳುವೆ ನಾನು ಭೂಪಾಲಾ |
ನಿಮಗ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೋ ನೀನು ಗುಣವಂತ ಸೀಲಾ |
ರಾಜಮಂದಿರಕ ನಾವು ಹೋಗಿಗುದುಕ |
ವಿರುದ್ಧ ಐತಿ ತಿಳಿ ನಿನ್ನ ಮನಕ |
ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳ್ವಾಳೊ ಇನ್ನ ಮೂರದಿನಕ |
ಮೂರ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸೊ ಮತ್ತವಾಲಿ |
ಮಾಡಿಡಿ ಬಹಳ ವಿಪ ರೀತಾ | ಅಲ್ಲೆ
ಹೋದ ಬಳಿಕ ತಿಳಿಯದೆಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಾಂತ |

ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಕೈಗೆ ಕರಪುರವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬಡಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ; ರಾಜವಾಡೆಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿಗುವದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಅದೆ; ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮೂರುದಿವಸ ಆದ ನಂತರ ಬಾ ಅಂತಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಕೇಳಿದಿಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಮೂರು ದಿವಸವಾಯಿತು. ಮಾಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಳಮ್ಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ; ಮಾಲಿಯನ್ನು ತಯ್ಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಾಳಮ್ಮ ಈವತ್ತು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾಲಿಯನ್ನು ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದರ್ಥವಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜವಾಡೆಗೆ ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಕೊಡುವಂತವರಾಗಿರಿ.

೩೦

ಬಂದೆನೇ ತಂದೆನೇ ಚಂದ ಹೂವಿನ ಮಾಲಿ |
ನೋಡವ್ವ ಹಿಡಿದು ಕೈಯಲ್ಲಿ |
ಗುಲಾಬಿ ಸಂಪಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ |
ತರತರದ ಹೂವ ಮಲ್ಲಿಗೆ |
ರಾಣಿಯ ಜ್ಯಾಣಿಯ ಮಾನಿನಿ |
ಮನಿಯ ಮಜಕೂರಾ ತಿಳಿಯಿನ್ನ |

ಏನಿವೆಯವ್ವಾ ಆರು ಅಂದಚಂದವಾದ ಹೂವಿನ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವಂತವಳಾಗು.

೩೧

ಪದ್ಮಾವತಿ :

ಸುಡು ಸುಡು ನಿನ್ನ ಕೈಮಾಲೆ
ಬಿಡು ಬಿಡು ಬಡಿವಾರಾ ಬಾಲೆ |
ಬಿಡವಲೆ ನಿನ್ನ ಚಾಲಿ |
ಬಡಿಲೇನೆ ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೆ | ಛೇ
ದುಷ್ಟ ವಾಪಿಷ್ಟಿ ಮಾಡತಿದಿ ಚೆಷ್ಟಿ

ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಕುಂಕುಮವನ್ನು |
ಬಡಿತೀನ ಮಾಳಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ
ಬರಬೇಡ ತರಬೇಡಾ ನಿನ್ನ ಮಾಲಿ ನನಗೆ ಬೇಡಾ |

ಏನೇ; ಮಾಳಮ್ಮ ದರ್ದಿವಸಾ ತಾಸು ಹೊತ್ತು ಏರಗೊಡದೆ ಮಾಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಎರಡು ತಾಸು ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಏನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗೆ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಡೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ತಡ ಮಾಡಿ ಬಂದಿಯೆಂದರೆ; ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುವೆನು ನೋಡು.

ದೂತಿ : ತಪ್ಪಾಯಿತು ಬಿಡವ್ವ; ಇನ್ನು ಮ್ಯಾಲ ಹಿಂಗ್ಯಾಕ ಮಾಡ್ಲೆಯವ್ವಾ. ಹೋಗಿ ಆ ಬಾವಾನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡತೇನಿ ನಾನು.

ಇಂದ ಬಂದ ಪಜೂತಿ ಆದೇನೊ ಚಂದಾ
 ಪಜೂತಿ ಆದೇನೊ ಚಂದಾ ||
 ಬರಬಾರದಿತ್ತೊ ಇಂದಾ |

ಬಾಲಿ ಕೈಲಿ ಬಡದಾಳ ಗಲ್ಲದ ಮ್ಯಾಲ |
 ಬಡದಾಳ ಗಲ್ಲದ ಮ್ಯಾಲ ಕುಂಕುಮ ಕೈಲಿ |

ಏನಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ನಿವುಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

- ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಾಳಮ್ಮಾ ಹೋದ ಸಂಗತಿ ಜಿನ್ನಾಗ ಆಯಿತೆ.
 ದೂತಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ನಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ಮಾಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ
 'ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದಿ' ಅಂತಾ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಕೈಗೆ
 ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಕಳಿಸಿದಳು. ಕೇಳಿದಿಯಾ
 ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.
 ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೇದು ದೂತೆ ಆಕೆ ಹೀಗೆಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಳಾದೀತು. ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು
 ಕೇಳುವಾ ; ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ ; ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ರಾಣಿಯು
 ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ ; ನೋಡು.
 ಸುಬುದ್ಧಿ : ಆಕೆಯು ನಮಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
 ಚೂಡಾಮಣಿ : ನಮ್ಮನ್ನು ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇನು ?
 ಸುಬುದ್ಧಿ : ನಮ್ಮನ್ನು ಆಕೆಯು ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ನೋಡು.

೩೩

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಾಡಿಲ್ಲೇನೊ ಅಪಮಾನ ರಾಣಿ |
 ಕೇಳೊ ನೀನು ಪ್ರದಾನಿ |
 ಅಪರಾದವೇನು ಮಾಳವ್ವಂದು |
 ಕುಂಕುಮದಿಂದ ಬಡಿದಾಳೊ ಬಂದು ||
 ಅಕಿದ್ಯಾಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು |
 ಹೆಂಗಸರು ಕೆಟ್ಟ ನಡಿ ಹೊರಟೆ ||

ಏನಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಯಾ ಮಾಳಮ್ಮನು ನಮ್ಮ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಒಯ್ದು
 ಕೂಡಲೆ ; ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ತಡಮಾಡಿ ಬಂದಿ ಅಂತ ಕೈಗೆ ಕುಂಕುಮ
 ನನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆಕೆ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂದ
 ಮೇಲೆ ಮಾಳವ್ವನು ಅಪಮಾನವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ. ಆಕೆಯದು ಅಪಮಾನ
 ನಾದ ಮೇಲೆ ; ನಮ್ಮದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ನನ್ನನ್ನು ಆಪಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಯಿತೇನು ?
ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಳು.

೩೪

ಭೂಶತಿಯೆ ಹೇಳುವೆನಾ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯು |

ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಮಾಡಿದ ರೀತಿ |

ನಿನಗೇನು ಇದರಾಗ ತಿಳಿದೇತಿ |

ಕೈರುಗಿ ತಾನಾ ಕುಂಕುಮವನ್ನಾ |

ಮಾಡಿ ಆಕಿ ಹಿಂಗ ತಾನಾ.... |

ಏನಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದೆ ; ಈವತ್ತು ಹೊರಗಾಗಿದ್ದೇನೆ ಆದ ಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸ ಆದನಂತರ ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕಳಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಕೇಳಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಎಲೈ ; ಮಂತ್ರಿ ; ಮೂರು ದಿವಸವಾಯಿತು ಮಾಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡು ಮಾಳವ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಮಾಲಿಯನ್ನು ತಯ್ಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಳವ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವಂತವ ರಾಗಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಾಳವ್ಯ ; ನೋದಲಿನಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದರ್ಶನ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂತೆ ರಾಜವಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಭೂಪಾಲನೇ ; ನಾನೇನು ಈ ಮಾಲಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವದಿಲ್ಲಾ. ನಿಮ್ಮ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಒಯ್ದು ಕೊಡಲೇ ಮತ್ತೆ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮರೇ....ಒಲೈನವ್ವಾ....ಮರೇಒಲೈ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಾಳವ್ಯ ; ಹಾಂಗೆ ಮಾಡಬೇಡಾ ಇದೊಂದು ಸಾರೆ ಒಯ್ಯು ಮುಟ್ಟಿಸುವಂಥವಳಾಗು.

೪೫ : ಹಾಗಾದರೆ ಇದ ಒಂದು ಸಾರೆ ಒಯ್ಯುವಾಕಿ ಕೊಡರಿ. ರಾಣಿಯವರೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಒಳ್ಳೆದು ಬಾ ಮಾಳವ್ಯ ; ನಿನ್ನ ಮಾಲಿ ಎಲ್ಲೇತಿ ನೋಡೋಣ.

೩೫

ನೋಡಯವ್ವಾ ತಂದಿನಿ ಮಲ್ಲಿಗಿ ಹಾರಾ |

ಹಿಡಿಯವ್ವಾ ಹೊವಿನ ಸರಾ |

ಮಾಲಿ ತಂದೆನಿ ಹೊಸ ತರದಾ |
ಹೂಗಳು ಹುಡುಕಿ ತಂದೆನೆ ಅವಸರಾ
ಆಗಲ್ಲೋ....ಹರಿಹರಾ.... |
ನೋಡವ್ವ ಇದರ ಆಕಾರನಾ ||
ನನ ಗಂಡ ಅದಾನ ಬಹದ್ದೂರ |
ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಹಿಂತಾ ಸರಾನಾ ||

ಏನೆ ಯವ್ವಾ ; ಈ ಸಾರೆ ನೊದಲಿನಕಿಂತಾ ಬಾಳ ಚಂದ ತಯಾರ
ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಂದೇನಿ, ಇದನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತನರಾಗಿರಿ.

ಸದ್ಭಾವತಿ : ಏನೇ ಮಾಳಮ್ಮ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಯ್ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ದೂತಿ : ಯವ್ವಾ ನನ್ನ ತೋಟಾ ; ನಮ್ಮ ಹಿರ್ರಾನ ತೋಟಾ ; ಊರಾಗಿನ
ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಾ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲೆಯಿಲ್ಲ.

೩೬

ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತಿಯಾಕ | ತೋಟದೊಳಗೆ ಹತುಕಬೇಕ |
ನಿನಗೆಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕ | ಕಟ್ಟಿ ಹಗ್ಗಾ ನಿನ್ನ ನೆಕ |
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲೇ ಯಾಕ | ಹೊಂಟಿ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕುಕ |

ಏನೆ ಮಾಳಮ್ಮ ಇದೆ ಬರಾಣಾ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಡಾ ಮಾಡಿ
ಬಂದರೆ ; ನಿನ್ನ ನಡಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗಾ ಕಟ್ಟಿ ಈ ಮೇಲುಪ್ಪರಿ ಮೇಲಿಂದ
ಕೆಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಿಸೇನು ನೋಡ.

ದೂತಿ : ಯವ್ವಾ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೀಗ್ಯಾಕ್ತಮಾಡಲಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ೨ಯ್ಯಕ್ಕು
ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ—ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಒಳ್ಳೆದು ಮಾಳಮ್ಮ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತವಳಾಗು. ಮತ್ತು
ಇಷ್ಟು ತಡಮಾಡಿ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು.

೩೭

ದೂತಿ : ತಡವ ಮಾಡಿದನೋ ಭೂಪತಿ | ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳೊ |
ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಭೂಪ | ಎನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಾ |

ಅಂದೇನೊ ತಪ್ಪ ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಮಾಪ |
ಮಾಲಿಯ ನೋಡಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ |
ಬರದಾಂಗ ಮಾಡಿ | ಹಾಕ್ಯಾಳೊ ದೂಡಿ |

ಏನಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ; ನನಗೆ ಆ ಸಟ್ಟಣದ ರಾಣಿಯು ಅಂದದ್ದೇ
ನೆಂದರೆ ; ನನ್ನ ನಡಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗವಾನು ಕಟ್ಟಿ ಈ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದ
ಕೆಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೀನು ಅಂತಾ ಅಂದು ಬಿಟ್ಟಳು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಳಮ್ಮ ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನು.
ಹೇ ಮಂತ್ರಿಯೇ ; ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸವಾದರು ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ವಶ
ವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇನು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರೇಶನೆ ಕೇಳು.

೩೮

ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಪದ್ಮಾವತಿ ವಶ ಮಂತ್ರೇಶ |
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನೊ ನಾವು ಆಕೆಯ ಆಸೆವ |
ಮಾಳವನನ್ನು ನೋಡಿ ಆದಾಳೊ ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿ |
ಬಲ್ಲಂಗ ಮಾತಾಡಿ ಕಳಿಸ್ಯಾಳೊ ಹೊರಗ ದೂಡಿ |
ನಡವಿಗೆ ಹಗ್ಗಾ ಕಟ್ಟಿ | ಇದರಿಂದ ನೀ ಕಟ್ಟಿ |

ಏನೇ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಯಾ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿ ; ಮಾಳಮ್ಮನಿಗೆ ಇದೇ ಬರಾಣಾ
ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬಂದಿಯಾದರೆ, ನಿನ್ನ ನಡುವಿಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ
ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅಂದು ಕಳುಸಿರು
ವಳು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ
ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಆಕೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವೆ ಎನು ?

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಹೌದು ; ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನು.

೩೯

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಂತೆ ನಿಮಗೇನು ತಿಳಿದತಿ |
ಪದ್ಮಾವತಿ ಹೇಳ್ಯಾಳೊ ಆರ ತಾಸ ರಾತ್ರಿ ಮುಂದ ||
ಹಗ್ಗಾ ಬಿಡುವಳೊ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದ |
ಹತ್ತಿ ಬರಲಾಕ ಸೂಚನಾ ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಒಂದ |
ಆದಿತೋ ಆನಂದ ನಮಗೆ ಇಂದ |

ಏನಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ ; ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಈನತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಆರು ತಾಸಿಗೆ ಅವಳ ಮೇಲುಸ್ವರಿಗೆಯಿಂದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳಿಬಿಡುತ್ತಾಳಂತೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನಾ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಕೇಳಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ; ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕರೇವೋ-ಸುಳ್ಳೋ, ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸೋಣ ಬೇಗನೆ ಊಟ ಮಾಡಿ ನಡಿಯುವಂತವನಾಗು ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಯಾಕಾಗಬಲ್ಲದು ನಡೆಯುವಂತವರಾಗಂ.

೪೦

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಬಾ ಬೇಗ ಮಂತ್ರಿವರಾ ನಡಿ ತೀವ್ರಾ |
ರಾಣಿ ಇರುವ ಮನಿ ಯಾವದೋ ಹೇಳೋ ಮಂತ್ರಿ,
ಆರ ತಾಸ ರಾತ್ರಿ ಆಗೀತ್ಯೋ ಮಂತ್ರಿ,
ಪದ್ಮಾವತಿಯ ನೋಡಿದರ ಚಿಂತಿ
ಹೋಗುವದೋ ಬ್ರಾಂತಿ | ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿ

ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ; ಈನತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಚಿಂತೆಯು ಪರಿಹಾರವಾಗುವ ಕಾಲ ಒದಗಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವದು. ಆದ ಕಾರಣ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಮಹಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯುವಂತನಾಗಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರೀಶನಿ-

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಬೇಗನೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಂತ್ರಿ ನಾನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೂಗಾರ ಮಾಳವ್ಯನ ಮನೆಗೆ ನಡೆಯುವಂತವನಾಗು...ಓಹೋ; ಈ ಸರ್ವ ಮಂದಿರವು ಸುವಾಸನೆ ಮಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೇಸರಿ ಕಸ್ತೂರಿಗಳಿಂದ ಬರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ವೈಕುಂಠ; ಕೈಲಾಸ, ಸತ್ಯಲೋಕ, ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ, ಇಂದ್ರಲೋಕ, ಚಂದ್ರಲೋಕ, ಪಾತಾಳ, ನಂದನವನ, ನೇಪಾಳದ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ, ಅನುರಾಪುರಿ; ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಚಿತ್ರದ ನಡುವೆ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಛತ್ರವನ್ನು ಹೊಡೆದು; ಅಮೂಲ್ಯವಾದ

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳನ್ನು ತೂಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಜಿನಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಬೆಳಕು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಇದನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದೇನು; ಈ ಮಂದಿರವನ್ನು ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ತೀರದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸುಂದರವಾದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಶಯನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಬ್ರಹ್ಮನು ಈಕೆಯ ಚಲಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾವಲಾಗಿ ನಿಂದ್ರಿಸಿದಂತೆ ಮನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಇನ್ನು ಇವಳು ಎಚ್ಚರಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಆಹಾ ! ಇವನು ರೇಶ್ಮಿ ಭರ್ಜರಿ ಮುಂಡಾಸವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಜರತಾರಿ ಮುಂಡಾಸವನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಜರತಾರಿ ಕಲಾಬತ್ತಿನ ಕಿನಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಬಿರಡೆಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಒಳಗಿನ ಜರತಾರಿ ಮಕಮಲಿನ ಜ್ಯಾಕೀಟಿದೊಳಗಿನ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣದ ಸರಸಳಿಯು; ಕೈಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುವರ್ಣದ ಗಡಿಯಾರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಪುರುಷನು ಯಾವ ಸುದತಿಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಪಹಾರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ. ಬಹಳಮಾಡಿ ಇವನು ಅತ್ತಿನಿ ಕುಮಾರರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ ಇಂಥವರ ವೈಕಿಯಾದರೂ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅವತರಿಸಿರಬಹುದೆ ? ಇವನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಯಾರು, ದೂತೆ ಬೇಗನೆ ಬಾ; ನಿಲ್ಲಬೇಡಾ.

೪೦

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಇನ್ನೇನುಸಾಯ ಮಾಡಲಿ ಬಂದಿತೊ ಭಯಾ |
ಹೆಂಗಸರ ನೆಲೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲೊ ಬಲಿ ಬಂದೇನೊ ಇಲ್ಲಿ |
ನಾ ಸ್ಯಾಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕೇನೊ ಬಲಿಯಲ್ಲಿ |
ಎನ್ನಯ ಮಿತ್ರ ಮಂತ್ರಿಯ ವುತ್ರ |
ಮಾಡಿದ ವಿಚಿತ್ರ ನನ್ನಾರ ಬಿಡಸವರಾ |

ವಜ್ರಚೂಡಾನುಣಿ

ಆಗಲೆಂಗ ಪಾಠಾ ಇರುವುದು ವಾಸಕೊಟ್ಟಬಾಗಿ ಈಶ
ನೂಡೊ ನೀನು ಪಾರಾ ಮಹೇಶ ಸಿದ್ಧೇಶ ಈಶ |

ಓಹೋ....ಈವತ್ತಿನ ದಿನವಾ, ನನಗೆ ಅಪಮಾನವಾಗುವ ಹೊತ್ತು
ಬಂದಿತು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಎನಗೆ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ
ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವಳು ನೂಡಿದ ಸೂಚನೆ ಏನು !
ಈಕೆ ಮಾತನಾಡುವ ನುಡಿಗಳೇನು ? ಎಲ್ಲವೂ ವಿಪರೀತವೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ.
ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಗತಿಯಂತೂ ನೆಟ್ಟಗಾಗುವದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ
ಪಾರಾಗುವುದು ಕಠಿಣ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಓಹೋ; ಇವನು ಬಹಳ ಅಂಜಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವನ
ಅಂಜಿಕೆಯು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವೇನು.

೪೨

ಕಂಜಾಕ್ಷಿಗೆ ಮಂಜುಳ ಧನಿಗೆ |
ಅಂಜುವರೇನೊ ರಾಣಿ ಪದ್ಮಿನಿಗೆ |
ಕಡು ಕೋಪ ಬಿಡು ಭೂಪಾ
ನೂಡೊ ಮಾಪಾ ನೋಡೊ ತಾಪಾ
ಕ್ಷತಿಪತಿ ಭೂಪತಿ | ಮಾಡ ಪ್ರೀತಿ ನಾ ಸತಿ |
ಭೂಕಾಂತ ಏಕಾಂತ | ಆದಿ ಬ್ರಾಂತ ನೂಡೊ ಶಾಂತ |

೪೩

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಸುಂದರ ಸುಗುಣಿ ಇಂದುವದನಿಯೇ |
ಚಂದದಿ ಮಾತಾಡು ರಾಗಣಿಯೆ |
ಪದ್ಮಿಗೆ ಬಾಗೇನಿ ನಾಗವೇಣಿ |
ಸುಖವೇಣಿ ಮಾತಾಡ ಮಾನಿನಿ ||

೪೪

ಪದ್ಮಾವತಿ : ರೂಪವನೋಡಿ ತಾಪವನೇರಿ |
ಭೂಪಾ ಬಂದೇನಿ ನಿನ್ನಡಿಗಿ |
ಸವಿಸವಿ ನುಡಿಗಿ ಹೊಂಡುವಾ
ಅನಂದವ ಇಂದು ನನ್ನ ಮುಂದವ |

ಚೂಡಾಮಣಿ : ನೀರಜಾಕ್ಷಿ ವಾರಜಾಕ್ಷಿ

ಮಾರ ನಾಟಕ ಬಾರೆ ಸುಖ ಬೀರೆ |

ಸರದತಕ್ಕೆ ತುರತಕ್ಕೆ ಮರತ್ಯಾಕೆ ನಿಂತೆ |

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ; ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮರ್ಲಭವಾದ ಈ ರತ್ನವು ನನ್ನ ಸರ್ವರಂಜಿತ ಸುಖದಿಂದ ದೊರೆತಿರುವುದು. ನಾನು ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ವಿನೋದ ಮಾಡಿದೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಕೇನು ?

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನೇ; ಇಂಥಾ ಹಾಸ್ಯಕಾರಕ ವಿನೋದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮಾಹನ್ ತಾಪವಾಯಿತು. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸಹ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ನಾಶಪಡಿಸ ತಕ್ಕಂಥಾ ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಹೊಂಟ ಮಂಜುಳವಾದ ವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ. ನನ್ನ ಚಿತ್ತೆಂಬ ಅಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದವೆಂಬ ತೆರಿಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಹತ್ತಿದವು. ಇನ್ನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯ ಬೇಕು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಇನ್ನೂ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದೇನು ?

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆಯದು; ಅಪ್ಪಣೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೇನು ಗತಿ ?

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಬಂದದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಸುಂದರೆ; ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದರೆ. ನಿನ್ನ ಮಾತು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಏಕಾಂತ ಮಾಡಬಾರೊ ನೀ ಸುಮ್ಮನೆ ಶಾಂತಾ |
ಆದೇನೊ ಬ್ರಾಂತ ಸುಂದರ ಸುಗುಣನೆ ಚಂದಿರರೂಪನೆ |
ನೀನು ಮಂಚಾ ಹತ್ತಿ ಮಾಡೊ ಮನಶಾಂತಿ |
ನಿನಗ್ಯಾಕೊ ಚಿಂತಿ ಬಿಡು ಬಿಡು ಬ್ರಾಂತಿ |
ಬಾಯೆನ್ನ ಸುಂದರ ಮಾಡಿರಿ ಫಲಹಾರ |
ಹಿಡಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಫಲಾ ಕುಡಿಸಕ್ಕರಿ ಹಾಲಾ |
ನೋಡಿರಿ ಎನ್ನ ಮಹಲ ಬಹು ಕುಸಿಯಲಿ |

ಶ್ಲೋಕ

ನರಸ್ಯ ಭರಣಂ ರೂಪಂ
 ರೂಪಸ್ಯ ಭರಣಂ ಗುಣಂ
 ಗುಣಸ್ಯ ಭರಣಂ ಜ್ಞಾನಂ
 ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಭರಣಂ ಕ್ಷಮಾ

ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ; ಪುರುಷನಿಗೆ ಆಭರಣವು ರೂಪ. ರೂಪಕ್ಕೆ ಆಭರಣವು ಗುಣವು; ಗುಣಕ್ಕೆ ಆಭರಣವು ಜ್ಞಾನ; ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಆಭರಣವು ಕ್ಷಮೆ. ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವರು ನೀವು ಎನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ; ಈ ಲೋಕವು ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ನೋಡಿರಿ.

ಶ್ಲೋಕ

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಕಾಯೇಷು ಮಂತ್ರಿ | ಕರುಣೇಷು ದಾಸಿ
 ಭೋಜ್ಯೇಷು ಮಾತಾ | ಶಯನೇಷು ರಂಭಾ
 ಧರ್ಮಾನುಕೂಲಾ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ | ಕ್ಷಮಯಾ ಧರಿತ್ರಿ
 ಸಾಡ್ಗುಣ್ಯ ಭಾರ್ಯಾಃ ಕುಲಮುದ್ಧರಂತಿ.

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಂತೆ ಕುಶಲಬುದ್ಧಿಯಿರಬೇಕು. ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸಿಯಂತೆ ಸೇವಾ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು. ಊಟವನ್ನು ಬಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಂತೆ ಗುಣವಿರಬೇಕು. ಮಲಗುವದರಲ್ಲಿ ರಂಭಿಯಹಾಗೆ ವಿಲಾಸ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿರಬೇಕು. ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯಂತೆ ಅನುಕೂಲಳಾಗಿರಬೇಕು. ಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ಭೂದೇವಿಯಂತೆ ಗುಣವಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಆರು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಎನಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ನೋಡಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯಾ ಈ ಬೆಳ್ಳಿಯ ವೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು, ನಾರಂಗಿ, ಕಿತ್ತಳೆ ಮೊದಲಾದ ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿರುವವು ; ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಪ್ರಿಯೆ ನೀನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಿಯಾ ನಾನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಪ್ರಿಯೆ ನಾನೊಬ್ಬನೆ ತಿನ್ನಲೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಿಯಾ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ನಾನು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಪ್ರಿಯೆ ; ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಆಹಾ ; ನಾನು ಮನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಜ್ಞಾನವು ಈತನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ ಕೂಡ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯಾವ ನಾದರೂ ಜಾಣ ಪುರುಷನು ಇರಬಹುದು. ಇವರು ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಯುಕ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಬೇಕು. “ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯಾ ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಪರಪುರುಷನು ಬಂದಿದ್ದಾನಂತೆ ; ಅವನು ಏಕಾ ಏಕಿ ಏನೊ ಆಗಿ ಸತ್ತನಂತೆ ನನ್ನ ದಾಸಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾರೊ ಹೇಳಿದರಂತೆ.”

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಪ್ರಿಯೆ ನಿನ್ನ ಈ ಒತ್ತಕ್ಷರ ನುಡಿಗಳು ಖರೆ ಇರುವುವೋ ; ಹೇಗೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಹೌದು ! ಹೌದು ! ಪ್ರಿಯಾ ಖರೆ ಇರುವವು ನೋಡು.

೪೨

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ಕಾಂತೆ ಗುಣವಂತೆ
ಅವ ಎನ್ನ ಮಿತ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಪುತ್ರ |
ಮಾಡಿದ ವಿಚಿತ್ರಾ....

ನಾನೆಷ್ಟು ಪಾಪಿಷ್ಟ ಮತಿಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟ
ಕೊಡತೇನ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಅವ ಬಲು ಜಾಣ |
ಮಾಡಲಿ ಏನ ನಾ....

ನನಗ್ಯಾರ ಆಸರೆ ಆಗಲೆಂಗ ಪಾರಾ |
ಮಂತ್ರನ ಬಿಟ್ಟ ಬಂದೇನೊ ಹೊರಟ |
ಆದೀತೊ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರತಿಷ್ಟ ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಟ |
ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಶ ಮಾಡಿದ ಕೆಟ್ಟ |

ಪ್ರಿಯೆ ; ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು ; ಅವನೇ ಸತ್ತಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಅವನು ಸತ್ತಿದ್ದು ಖರೆ ಆದರೆ ; ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇಡಲಾರೆನು. ತಿವ....ತಿವಾ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ.

೪೩

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಯಾತಕ್ಕೆ ಶೋಕಾ ಮಾಡತಿ ದುಃಖಾ
ಇದು ಅನರ್ಥ ಬಹು ವ್ಯರ್ಥ

ನಟಚೂಡಾಮಣಿ

೩೧

ಹೋಗೋ ತುರ್ತು....!

ಅದಾನೆಂಬುವ ಮಾತು | ಕೇಳಬೇಕೊ ಕಾಂತಾ |

ಹೋಗ ಈವತ್ತು ನೋಡಿ ಬಾ ತುರ್ತು |

ಕುಚ ಬೆರ್ತು....!

ತಕ್ಕೊಂಡ ಫಲಹಾರಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹೋಗೋ |

ಒಲಿವನೊ ಈಶ್ವರಾ | ಕೊಟಬಾಗ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ

ಆದಾನೊ ಹರುಷಾ.... |

ಪ್ರಿಯಾ ; ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನು ಬಹಳೇ ಚತುರನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ರಾಜನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದಾನು. ಆದಕಾರಣ, ಪೇಡೆ, ಬರ್ಫೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವೆನ್ನು ಹೇ....ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯಾ ಹೀಗೆ ನೀವು ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ದುಃಖವನು. ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಯಿತು. ಅವನು ಅದಾನೆಂಬುವ ಮಾತನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನಸವಾದರೂ ನನಗೆ ಹೇಳಿರಾ ; ಪಾಪ ! ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆ. ಆದ ಮಾತಿಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಿನ್ನುವ ಸಕ್ಕರೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆನು ಅವನು ಇದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರಿ. ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ತಿನ್ನ ಬೇಡಿ ; ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಪಾಪ ! ಅವನೇ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೊಟ್ಟು ಬರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಓಹೊ....ರಾಜಪುತ್ರನು ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ವ್ಯಸನದಿಂದ ನನ್ನನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವನಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬೆಟ್ಟ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ; ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಓಹೊ ಅವನೇ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬಂದನು ! ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವಂತವನಾಗು. ಈ ತಿನ್ನುವ ದೀನಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತವನಾಗು ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೪೯

ಕೇಳೊ ಭೂಪಾಲಾ ಹೇಳುವೆನೆಲ್ಲಾ |

ನಿಮಗ ತಿಳಿದಿಲ್ಲಾ ಏನೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ

ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೋಕ್ಷ ಮಾಡ್ಯಾಳ ಎನಗ |

ನನಗೆ ದೋಷ ಕೊಟ್ಟಾಳಾರೆ ವಿಷಾ ಮಾಡಿಸಿ ತಾನೆ |

ಹೆಂಗಸ ಅಂತರಂಗ ತಿಳಿಯದೊ ಯಾವಾ

ತೋರಿಸುವೆ ನಾ ನಿನಗ ಹಾಕುವನೊ ನೋಡೊ ಈಗ |

ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅತ್ತಿಯ ಹೂವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಬಿಳಿ ಕಾಗೆಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಪರಂತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ; ಇಗೋ ನೋಡು ಈ ತಿನ್ನುವ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇದನ್ನು ನಾಯಿಯ ಮುಂದೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆ ಅರೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗರಗರನೆ ತಿರುಗಿ ಸತ್ತು ಬಿತ್ತು. 'ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಪೇಡೆ ಬರ್ಫೆ ತಿಂದ ಕೊಡಲೆ ಅವನು ಸತ್ತನು. ಮೂರನೇ ದಿವಸವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ವನಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಂದೆನೆಂದು ಹೇಳುವಂತವನಾಗಯ್ಯೆ' ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಓಹೊ....ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯನಾದ ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ ರಾಜನು ; ಏನು ಕಾರಣ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಹಳ ಮಾಡಿ ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬರಬಹುದು. ಈ ಕಾಡಣಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಓಹೊ....ಪದ್ಮಾವತಿ ತನ್ನ ಮಾಲಿನೋಳಗಿಂದ ಒಂದು ಕಾಡಣಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

೪೦

ಲಾಲಿಸೊ ಗುಣಶೀಲಿ ತಿಳಿಯದ ಬಾಲಿ

ಇದ್ದನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯು ಮನಿಯಾಗ ! ಕೊಟ್ಟೆನು ಬರ್ಫೆ ಸುಗುಣಿ
ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಇದರ ಮರ್ಮ |

ಮಾಡಿ ಬಂದೆನೊ ವನಕರ್ಮ |

ಸುಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ವತ್ತ ! ಅಗಲಿದ ಮಂತ್ರೀಪುತ್ರ |

ಇದ ಏನ ಆತೋ ವಿಚಿತ್ರ |

ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಶಿವನ ತಂತ್ರ |

ಏನೇ ಪದ್ಮಾವತಿ ; ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲಾ
ಜೀವಂತ ಇದ್ದನು. ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಪೇಡೆ ಬರ್ಫೆ ತಿಂದ ಕೂಡಲೇ
ಸತ್ತು ಹೋದನು. ಮೂರು ದಿವಸವಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ದಿನಕರ್ಮ
ವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಂದೆನು ; ತಿಳಿಯಿತೆ.

೪೦

ಪದ್ಮಾವತಿ : ವಂದಿಸುವೆನೊ ನಾನು ಸುಂದರಾ ಸುಗುಣನೆ |
ಚಂದರರೂಪವನೆ | ಬಹು ಸುಂದರ ಚಂದರನೆ |
ಸ್ಥಿರವೈತಿ ಯಾರದೇನ | ಮಾಡರಿ ನೀವು ಯೋಚನಾ |
ಎಷ್ಟು ಆಗಲೆ ನೋಡೊ ರಾತ್ರಿಯನಾ |
ಮಾಡೊ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಶಯನಾ |

ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯಾ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು. ಈಗ
ಬಹಳ ರಾತ್ರಿ ಆದ ಮೂಲಕ ; ಈ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಶಯನ ಮಾಡು
ವಂತವಾಗಿರಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನೇ ಸುಂದರಾಂಗಿ ; ಈವತ್ತು ನನಗೆ ಹಸಿವೆಯಿಲ್ಲಾ ; ನಿದ್ರೆಯು
ಬಹಳ ಬಂದಿರುವದು. ನಾನು ಈ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ
ಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ ; ನಾನು ನಿಮಗೇನು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಾನು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರವೇಶ-೨

೫೨

ಕೊತವಾಲ : ಗಸ್ತಿ ಪಾರಾಶಿಸ್ತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತೆ ಇಡುವೆನೊ |
 ಕತ್ತಲದೊಳು ಹತ್ತು ಸಾರೆ ಸುತ್ತು ಹಾಕುವೆನೊ ||
 ಪಟ್ಟಣದೊಳು ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡುವೆನೊ |
 ದುಷ್ಟರನ್ನು ಬೆತ್ತರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನೊ |
 ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಶಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಇನೊ
 ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಅಷ್ಟವರವು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಯುವೆನೊ |

ಓ.....ನಾನು ದಂತಗಾಟಕನ ಕೊತವಾಲನಾಗಿ ; ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ
 ಕೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕೂಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ
 ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತುಡುಗು, ಹಾದರಾ, ಚ್ಯಾಡಿ ಮುಂತಾದ
 ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಈಗಿಂದೀ
 ಗಲೇ ಹೋಗಿ ಆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಬರುವೆನು.

೫೩

ಕೊತವಾಲ : ಇದು ಏನು ಆದಿತೋ ಸೋಜಿಗಾ ಮಾಲಿನೊಳಗೆ |
 ಕಾಡಣಿ ಹಗ್ಗಾ ಬಿಟ್ಟಾರೊ ಕೆಳಗಾ | ತಿಳಿಯದೊ ಎನಗೆ |
 ಮಾಡಲಿ ಇನ್ನೆ ಹ್ಯಾಂಗ | ಮಾಲಿನ ಒಳ ಮಾಡ್ಯಾರೊ ತುಡುಗ |
 ನೋಡುವೆ ಬೇಗಾ | ಹತ್ತಿ ನಾ ನ್ಯಾಂಗ |
 ಸಿಕ್ಕರೆ ಈಗ ಎನ್ನ ಕೈಯಾಗೆ | ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ |
 ಅವರು ಇಲ್ಲದ್ದಾಂಗ |

ಓ.....ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಾಲಿನೊಳಗಿಂದಾ ಕಾಡಣಿ ಹಗ್ಗವು ಇಳಿ
 ಬಿದ್ದಿರುವುದಲ್ಲ ; ತುಡುಗರು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿರಬಹುದೇನು ? ಅವರು
 ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ, ಹರದು ಹದ್ದು ಕಾಗಿಯು
 ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಬಿಡುವೆನು. ಒಳ್ಳೆಯದು.....ಒಳ್ಳೆಯದು.....
 ಯಾರಿರುವರೋ ಈ ಕಾಡಣಿ ಹಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ಹತ್ತಿ ನೋಡುವೆನು.

ಕೊತವಾಲ : ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಿಗ್ಯಾರ ಇಬ್ಬರಾ |
 ಸಿದ್ಧಿಯು ಹತ್ತೇತಿ ಬರವೂರಾ |
 ಆದಾನ ಇವಯಾರಾ | ಅದಾನ ಹೊಸತರಾ |
 ಕಾಣಸತಾನ ಇಂವಾ ರಾಜವುತ್ರ |

ಹರಿದು ಹತಿಯಾರ ಹೊಡಿತೇನ ಇವ ಶಿರಾ |
 ಕಡಿದು ಮಾಡುವೆನು ಚೂರ ಚೂರ ||
 ನಮ್ಮ ರಾಜದಾಗ ಮಾಲಿನೊಳಗ ಹತ್ತಿ |

ಮಲಿಗ್ಯಾನ ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಇವಗ |
 ನಮ್ಮ ರಾಜಗ ಹೇಳುವೆ ಬೇಗ |
 ಹೋಗುವೆ ನಾನು ಈಗಾದಿಗ ||

ನಮ್ಮ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಅಪಕೀರ್ತಿ |
 ನಮಗೇನು ಬಂದಿತೊ ಗ್ರಹಚಾರ |
 ಮಾಡುವೆ ನಾಯುಕ್ತಿ ಇವರನ್ನು ಹತ್ತಿ
 ಮಾಡುವದು ನನ್ನ ಕೈಯಾಗ್ಯತಿ ||

ಓಹೊ.....ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಯಾವನೊ ಒಬ್ಬ
 ಪುರುಷನು ಕೂಡಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿರುವುದು.
 ಇಂದಿಗೆ ನಮಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿತು. ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ಇವರನ್ನು
 ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಲ್ಯಾ.....ಓಹೊ.....ಇವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು
 ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸೇವಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇವರ
 ಮಂಚ ಸಹಿತ ಒಯ್ದು ಆ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು
 ಕೇಲಿಹಾಕಿ ಬಂದು ಮಾಡಿ ಹೊತ್ತು ಏರುವವರೆಗೆ ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿಯವರನ್ನು
 ಕಾವಲಾ ಇಡಿಸುವೆನು. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಈ ದುಷ್ಟರನ್ನು ನೋಡು
 ವೆನು. ಎಲೈ ಸೇವಕರೆ ಎಲ್ಲಿರುವಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬರಿ.

ಸೇವಕರು : ತಥಾಸ್ತು, ನಾವು ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಬಂದೆವು ಸೇವಕರ | ನೇಳರಿ ದೊಡ |
 ತಿಳಿಸಿ ಮಜಕೂರ | ಇರುವುದು ನಾವು ಅವಸರ |

ಹಂದೇವ ಹತಿಹಾರ | ಆಗದೇವ ತಯ್ಯಾರ |
ನೂಡುವೆವು ನಮಸ್ಕಾರ | ಪೇಳಿ ತಯ್ಯಾರ ಅವಸರ ||

ವೈರಿಗಳ ಹಲ್ಲ ಮುರುದೇವಲ್ಲಾ | ಯಾರ ಅಂಜಿಕೆ ನಮಗಿಲ್ಲ |
ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯ ನೇಲಾ ||
ಕೊಡಬಾಗಿ ಊರೊಳಗ | ಸಾಧು ಸಜ್ಜನ ಸಂಗ |
ನೂಡಿರಿ ಭಕ್ತಿಲಿಂದ | ತೊಳದ ಅಂತರಂಗ ||

ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇಗನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರಿ ಕಳಿಸಿದ ಕಾರಣವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವಂತರಾಗಿರಿ.

ಕೊತವಾಲ : ಎಲೈ ಸೇವಕರೇ ; ಈ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನು ಮತ್ತು ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಕೂಡಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಒಯ್ದು ಕಾಳಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಜಡಿದು ; ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿ. ಇವರಿಬ್ಬರ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡಿಸೋಣ ಬೇಗನೆ ನಡೆಯಿರಿ.

ಸೇವಕರು : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ; ನಡೆಯುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಕೊತವಾಲ : ಎಲೈ ಸೇವಕರೇ ; ಈ ಗುಡಿಗೆ ಕೀಲಿಯನ್ನಾದರು ಹಾಕಿರುತ್ತೇನೆ. ಒಳಗೆ ಯಾರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ ; ಮತ್ತು ಇವರು ದಾಟಿದಂತೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾವಲಾ ಮಾಡಿರಿ. ನಾನು ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಜರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಸೇವಕರು : ಒಳ್ಳೆಯದು ಹೋಗುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಓಹೋ....ಸುಂದರಿ ; ಇದು ಏನು ಚನುತ್ಕಾರವು ನನುಗೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರು ಕರೆತಂದರು. ಗುಡಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ನೋಡಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಸಾರದವರು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಾರು ಪಾರು ಮಾಡುವರು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಭೂಪಾಲನೆ ನಮ್ಮ ಅಯುಷ್ಯವು ಇಂದಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವರೇ ಪಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುನೊ ಕಾಂತಾ | ಗುಣವಂತ |
 ನಮ್ಮದಾಗುದೊ ಇಂದ ಫಜೂತಿ |
 ಮಾಡುನೇನ ಇದರ ಯುಕ್ತಿ |
 ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಭೂಪತಿ | ನಮಗ್ಯಾರಗತಿ ||
 ನನಗ ಯಾರು ಇಲ್ಲರಿ ಮಿತ್ರರಾ |
 ಇದರಾಗತಿ ದೈವ ಪಾರಾ |
 ದೈವಾನ ಬಲು ಹೇನಾ | ಹೋಗತೈತಿ ಪ್ರಾಣಾ ||

• ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನೆ ನಮಗೆ ಯಾರಾದರು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಿತ್ರರು ಇದ್ದರೆ; ಈ ನಾವು ಪಾರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದೆವು ನೋಡಿ.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಏನೇ ರಾಣಿ; ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯು ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾನೆ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೇನು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಿಯಾ ಹಾಗಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು; ಆಹಾ! ಈ ಹಿಂದಿನ ಕಿಡಕಿ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಕಾವಲುಗಾರನು ಇದ್ದಾನೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಹೂಗಾರ ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಏ.... ಕಾವಲುಗಾರನೆ ನಾನು ನಿನಗೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳು ವಂತವನಾಗು.

ಕಾವಲುಗಾರ : ಯಾಕಾಗವಲ್ಲದು ಹೇಳುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಕೇಳೊ ತನ್ನಾ ನೀನು | ಹೇಳುವೆನೊ ನಾನು |
 ನಿನಗೆ ಬೇಡಿದ್ದ ಕೊಡುವೇನೊ |
 ಲಾಲಿಸೊ ಕಾವಲುಗಾರ | ಕೊಡುವೆನೊ ಪುತ್ತಳಿ ಸರಾ |
 ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಗುವದು | ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರ |

ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಕುದರಿ ಈಗ | ಹಾಕಿದಾರ ಗುಡಿಯೊಳಗ |
 ಬಿಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಂತ ಹೇಳೊ ಬೇಗ ||

ಏ ಕಾವಲುಗಾರನೆ; ಆ ಹೂಗಾರ ಮಾಳನ್ನು ಮನಿಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ
ಮನುಷ್ಯನು ಇದ್ದಾನೆ; ಅವನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳು; ಅದು ಏನೆಂದರೆ;
ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಕುದರಿ ಆ ರಾಜನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ತಿಂದು
ಹಾಳುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿ
ಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೊತ್ತು ಏರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಡಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದೆಂದು ತಿಳಿಸು. ಅಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ನಾನು ಏನು
ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳಿದಿಯಾ ಕಾವಲುಗಾರನೆ.

೫೮

ಕಾವಲುಗಾರ : ಆಗದು ಆಗದು ತಾಯಿ ನಮಗದು
ಹೇಳಬ್ಯಾಡವ್ವ ನೀವು ಹಂತಾದು ||
ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾವಲಾ ಇಟ್ಟುನೆ ಕೊತವಾಲಾ |
ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುದು ತರವಲ್ಲಾ |

ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕಾ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುದು ಕೇಳವ್ವಾ ಈ ಮಾತಾ |
ಏನವ್ವಾ ತಾಯಿ; ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊತವಾಲ ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.
ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ
ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೇನು; ನೀವೆ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರಿ.

೫೯

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಹೇಳುವೆ ಕೇಳಿ ತಮ್ಮಾ | ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮದೇಕೆ ಹಮ್ಮಾ |
ಮಾಡಲೆಂದು ಪರೋಪಕಾರ | ಮಾಡಿದಾ ಈಶ್ವರಾ |
ಈಶ್ವರಾ ಶಂಕರಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾಡೋ ಉದ್ಧಾರಾ ||
ಹುಟ್ಟಿದ ಗಿಡಗಳು ಕೊಡುವವು ಫಲಗಳು |
ನದಿಗಳನ್ನು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮಹೇಶ್ವರ ||

ಏನಪ್ಪಕೇಳು; ಪರೋಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಗಿಡಮರಗಳು ಫಲಗಳನ್ನು
ಕೊಡುವವು. ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ನದಿಗಳು ಹಂಯು
ತ್ತವೆ. ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿ
ಸಿರುವನು. ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಈ ಶರೀರವನ್ನು
ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಜೀವ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲ

ನೀನು ನನಗೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ; ನಮ್ಮ ಜನ್ಮವಿರುವವರೆಗೆ
ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಿಳಿದು ನೋಡು; ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು
ಕೇಳುವಂತವನಾಗುವ ಸೇವಕನೆ.

ಕಾವಲುಗಾರ : ಏನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಈಗ ಯಾರೂ ನೋಡು
ವದಿಲ್ಲ. ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಈಗ ತಿರುತಿರುಗಿ
ಬೀಳುವ ಮಂದಿಯ ಬಹಳೇ ಇದ್ದಾರೆ ನೋಡುವಾ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಎಂದಿಗೂ ತಿರುಗಿ ಬೀಳಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ; ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಯಾರಾ
ದರೂ ನೋಡೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

೬೦

ಕಾವಲುಗಾರ : ನೋಡತಾರ ಯಾರ ಉಪಕಾರ | ಹೇಳತೀ ನೀವು ಶಾಸ್ತ್ರರಾ
ಇದ್ದಾನ ಭಸ್ಮಾಸೂರ | ಹುಟ್ಟಿಸಿದವನು ಈಶ್ವರಾ |
ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹರುಷಾ | ಮಾಡಿದಾನ ನೋಷ ||
ನೇನುದಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು | ತರುತ್ತಿದ್ದ ಭಸ್ಮಾಸೂರ |
ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾತಿ | ಮಾಡಿದಾನ ಭಕ್ತಿ ||
ತಲಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರ ಕೈಯಾ | ಆಗಬೇಕೊ ಅವ ಲಯ |
ಇಲ್ಲ ದೈವಾ ಅವಗ ಭಯಾ | ಮಾಡಿದಾನ ಮಾಯಾ ||
ಮಾಡಿದೊ ಮಸಲೊತ್ತಾ | ಈಶ್ವರನ ಕೊಲಬೇಕಂತ |
ಅಂಜಿದಾ ಜಡಿದಾ ಶಿವ ಕಾಣದ್ದಾಂಗಾದಾ ||

ಏನನ್ನಾ ; ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ; ಆ ಭಸ್ಮದೊಳಗೆ
ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹರಳು ಬಂದಿತು. ಆ ಹರಳಿನೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು
ಹುಟ್ಟಿದನು. ಕೂಡಲೆ ರಾಕ್ಷಸನು ನನಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಸೇವೆಯನ್ನು
ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿವನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಶಿವನು ಅವನಿಗೆ
ಭಸ್ಮಾಸೂರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನನಗೆ ದರ್ದಿವಸ ಚಿತಾಭಸ್ಮವನ್ನು
ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆದರಂತೆ ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಚಿತಾಭಸ್ಮ
ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಹತ್ತಿದನು. ಆಗ ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿಯ
ಅವನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಏನಾದರೊಂದು
ವರವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ; ಶಿವನಿಗೆ "ಒಡೆಯನೆ ಈವತ್ತು ಚಿತಾ
ಭಸ್ಮವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲಾ. ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಭಂಗಬರದಂತೆ ;
ನಾನು ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನು ಇಡುವೆನೋ ಅವರು ಸುಟ್ಟು

ಭಸ್ಮವಾಗವಂತ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಅದರಂತೆ ಶಿವನು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಕೂಡಲೆ ಭಸ್ಮಾಸೂರರು ಋಷಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಶಿವನನ್ನೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಶಿವನ ಹತ್ತರ ಬಂದನು. ಆಗ ಶಿವನು ಓಡ ಹತ್ತಿದನು. ಆದ ಕಾರಣ ಭಸ್ಮಾಸೂರರು ಶಿವನು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ನೋಡಿದನೇ ? ನೀತಿ ತಿಳಿದು ನೋಡಿ.

ಸದ್ಭಾವತಿ : ಮುಂದೆ ಆ ಭಸ್ಮಾಸೂರನ ಅವಸ್ಥೆಯು ಏನಾಯಿತು! ಗೊತ್ತಿರುವದಷ್ಟು.

೬೦

ಮಾಡತಿಯೊ ವಾದಾ | ಭಸ್ಮಾಸೂರ ತಾನೆ ಸುಟ್ಟುಹೋದಾ |
ನಾರಾಯಣ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷಧಾರಣ | ಮಾಡ್ಯಾನೊ ಕೇಳೊ
ಹಾಂಗತಾನ |

ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ತಾನಾ ನೋಡಿದ ಮೋಹಿನಿಯನ |
ಆದಾನೊ ಭ್ರಾಂತಿತಾನಾ | ಅಂಗಲಾಚಿ ಕೇಳ್ಯಾನೊ ತಾನಾ |
ವಶವಾಗ ಸುಂದರಿ ಅಂತಾನ | ಮೋಹಿನಿ ಅಂತಾಳ ತಾನಾ |
ಆಗುವೆನೊ ನಿನ್ನ ಲಗ್ನ | ನನ್ನದೊಂದು ನಿಯಮ
ಆಯತಿ ಕೇಳೊ ಜಾಣಾ | ನಾನು ಕುಣಿದಂತೆ ನೀನು
ಕುಣಿಯಬೇಕು ವಂದೆ ಸವನಾ |

ಇಬ್ಬರು ಜೋಡಲಿ ದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಅಲದ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ||

ಮೋಹಿನಿಯಂತೆ ತಾನು | ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟೊಂಡಾ
ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ ತಾನಾ | ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಸುಟ್ಟು
ಭಸ್ಮಾದಾನೊತಾನ |

ಏನಪ್ಪ ಆ ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಹೆಣ್ಣು ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದನು. ಆ ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಆ ಮೋಹಿನಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಾಂತನಾದನು. ಮತ್ತು ಆ ಮೋಹಿನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಲಗ್ನವಾಗುವರೋ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೂಡ ನಾನು ಕುಣಿದಂತೆ ಕುಣಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದನು. ನಂತರ ಇಬ್ಬರು ಕುಣಿಯ ಹತ್ತಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಆ ಭಸ್ಮಾಸೂರನು ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ

ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡಲೇ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾದನು. ಆದಕಾರಣ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನೀನು ಇನ್ನಾದರು ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವಂತವನಾಗಪ್ಪ ತಮ್ಮಾ....

ಕಾವಲುಗಾರ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು; ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ಹೇ ! ಇಲ್ಲಿ ಕುಂತ ನಿಂತಂಥಾ ಸಭಾಗೃಹಸ್ಥರೆ ; ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೆ ; ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರೆ ; ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವದೇ ನೆಂದರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವಾರ್ಥ ಎಂಬ ಪಿತೃಚಿಯನ್ನು ಗಂಟುಹಾಕಿ ಕೊಂಡವ ಬಾಳೆವು ವ್ಯರ್ಥವು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಪರಹಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲಾ. ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯವರ ಹಿತವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆತಾನ ಮಕ್ಕಳಾಗರಲು ; ಒಬ್ಬರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಮುರಿಯುವದು ಎಷ್ಟು ನಿಂದೆಯು ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರವು. ಇಂಥ ಕೀಳತನದಿಂದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಹೇಗೆ ಮೆಚ್ಚುವನು. ನೀವೆ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾವಲುಗಾರ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ತಾಯಿ ; ಈಗಲೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇದೆ ಏನು ಮಾಳಮ್ಮನ ಮನಿ ; ಮಾಳಮ್ಮ.....ಮಾಳಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿ ಯೇನು.

ದೂತಿ : ಯಾರವನು ಹೊರಗೆ ; ಯಾರಪ್ಪ ತಮ್ಮಾ ಯಾಕ ?

ಕಾವಲುಗಾರ : ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೊ ಪರಸ್ಥಳದ ಪುರುಷರು ಇದ್ದಾರಂತಲ್ಲಾ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ದೂತಿ : ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವರು ನೋಡಪ್ಪ ಮಗನೆ.

ಕಾವಲುಗಾರ : ರಾಜೇಂದ್ರರೆ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಬಾಲಕ ; ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಕೂಡುವಂತವನಾಗು. ನೀನು ಈಗ ಏನು ಕಾರಣ ಬರೋಣವಾಯಿತು. ತಿಳಿಸುವಂತವನಾಗು.

ಕಾವಲುಗಾರ : ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರರೆ ; ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಕುದುರಿ ರಾಜನ ತೋಟವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿತಂತೆ ; ಅದನು ಒಯ್ದು ಕಾಳಿಕಾ ದೇವಿಯ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೊತ್ತು ಏರುವದರೊಳಗಾಗ

ಬಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ; ಅದರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯಲಾರದು ; ಎಂದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಾಯೆಂದು ಪದ್ಮಾವತಿ ರಾಣಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಂದು ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಯಿತು ; ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಹೋಗುವಂತನಾಗು. ಓಹೋ.....ಇದು ಎಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು. ಹಾ ! ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ಅವನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಾರು ಮಾಡಲಿ. ಓಹೋ....ಅವರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ; ನಾನು ಈಗ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು. ಮತ್ತು ಆ ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ ರಾಜರನ್ನು ಹಾಗೂ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವೆನು. ಬಹಳ ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿಂದೀಗಲೆ ಹೋಗುವೆನು.

೬೨

ಸೇವಕಿ : ಕರುಣಿಸೊ ಕರುಣಾಕರಾ ಶಂಕರಾ |
 ನಿಲಕಂಠಧರಾ ಕಾಲ ಸಂಹಾರಾ |
 ಪಾಲಿಸೊ ಪರಿಪಾಲಿಸೊ ಮಾರ ಸಂಹಾರಾ |
 ಮೂಜಗ ಮನೋಹರಾ | ನಿಗಮ ಗೋಚರಾ |
 ಪಾಲಿಸೊ ಪರಿಪಾಲಿಸೊ ವನ ಪರಿಪಾಲಾ |
 ಶಂಭು ಕಂದರಾ ಶಂಭೊ ಶಂಕರಾ |
 ಪಾಲಿಸೊ ಪರಿಪಾಲಿಸೊ ಗಜಮುಖ ಪಿತ |

ನೋಡಿರಿ ; ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೆ ಆಗಲಿ ; ಯಾವ ನೀತಿಯವರೆ ಆಗಲಿ ; ಸರವೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾದರೆ ; ಅವರಲ್ಲಿ ದೃಢತರವಾದ ನಿಷ್ಠೆ ಬೇಕು. ಭಂಡಾಚಾರವನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸರವೇಶ್ವರನು ಒಲಿಯಲಾರನು. ಅದೇ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾದ ನಿಷ್ಠೆ ಯುಳ್ಳವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರೀಯತರನಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಸರಮಾತ್ಮನು ನನುಗೆ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರು ತ್ತಾನೆ. ಅಂಥವನನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನವು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ; ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ; ನಾವು ಕಡೆಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹರಾಗಬೇಕು. ಅದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆ ದಯಾಮಯನಾದ ಸರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ

ಭಕ್ತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೬೩

ಸೇವಕ : ನೀಯಾರೆ ಹೇಳಮಾನ್ವಿ ನಿ | ಇಲ್ಲಿ ಯಾತಕ ಬಂದಿ |
ಕೀಲಿ ಹಾಕಿ ಬಂದ ಮಾಡಿದೆ ಇಂದ |
ಇಲ್ಲೆ ನೈತಿ ಹೇಳ ನಿಂದಾ | ಬಂದುವಿ ಯರಳೆ ಕೂದಲ ಸುರಳಿ |
ಯರಳೆ ನೋಟ ನೋಡಲೇ ಹೊರಳಿ
ಕಾಣತಿ ಪತನರತಿ | ಹಿಡದಿಯ ಆರತಿ |
ಆರ ತಾಸ ರಾತರಿ ಆಗೇತಿ ||

ಏನೇ ಮಾನ್ವಿ ನಿ; ಜರದ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಉಟ್ಟು; ತರತರದ ದಾಗೀನ
ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಆರ ತಾಸ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಗ ಆರತಿ
ಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು; ಯಾರದು ಅಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಬರಾಟಿಯಿಂದ
ಬರುತ್ತಿರುವಿಯಲ್ಲಾ. ನೀನು ಯಾರು ? ನಾವು ಈ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ
ಗುಡಿಗೆ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ; ಬಂದುಮಾಡಿ; ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿ
ಪಾರದವರು ಇರುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗುವಂತವ
ಳಾಗು. ತಿಳಿಯತೇ ಮಾನ್ವಿ ನಿ.

೬೪

ಸೇವಕಿ : ಯಾರ್ಹೀಳೊ ತಮ್ಮಾ ನಮ್ಮನು ಬಂದ
ತರಬುದು ಅಲ್ಲೋ ತರ | ಬರುವೆನೋ ಇಲ್ಲಿಗೆ |
ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ | ವರಗಳ ಕೊಡು ಎಂದು |
ದರ್ದಿವಸ ಬರುವೆನೋ ತಮ್ಮಾ ||
ನಮ್ಮ ಮ್ಯಾಲ ನಿಮ್ಮದ್ಯಾತಕ ಹಮ್ಮಾ |
ಬಿಡಿರಿ ದಾರಿ ಈಗ ಹೋಗುವೆ ನಾ ಬೇಗ |
ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ||

ಏನಪ್ಪಾ; ನಾನು ಈ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ ನೇಮದಿಂದ ಬರುತ್ತೇನೆ.
ಈಗ ನೀವು ನನಗೆ ಅಡ್ಡಿನಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ದಾರಿ

ಯನ್ನು ಬಿಡುವಂತವರಾಗರಿ. ದೇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೆಯಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಸೇವಕ : ಏನವ್ವಾ; ನಮ್ಮ ಕೊತವಾಲನು ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಕೇಲಿ ಯನ್ನು ಹಾಕಿ; ಒಳಗೆ ಯಾರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾವಲಾ ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾವೇನು ದಾರಿ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲಾ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಿ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತವಳಾಗು.

೩೫

ಸೇವಕಿ : ಕೇಳಿ ತಮ್ಮಾ ಹಾನಿಯಾಗುವದೊ ನನ್ನನೇನಾ ಚಂಡನೆಂಬ ಬೇಡನಸತಿ | ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇಳೊ ಸಂಗತಿ |
 ಚಂಡನೆಂಬಾನ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡಾಂವ |
 ನೇಮದೇ ಅಂಬಾ ಭಸ್ಮಾಂತರಾಂವ ಕೇಳಿರಿ ನೀವಾ |
 ಸುಡುಗಾಡನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿದನಲ್ಲಾ |
 ಚಿತಾಭಸ್ಮ ಅವಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲಾ |
 ಚಂಡನ ಸತಿ ಹೇಳ್ಯಾಳೊ ರೀತಿ |
 ಕಿಚ್ಚದ ಒಳಗೆ ಬೀಳುವೆ ಬೇಗ ||
 ಮಾಡ್ಯಾಳೊ ಬೆಂಕಿ ಜಿಗದಾಳೊ ಅಕಿ |
 ಜೀವದ್ದು ಹಿಡಿಲಿಲ್ಲೊ ಅಂಜಕಿ
 ತಕ್ಕೊಂಡ ಮುಗಿಸಿದೊ ಚಿತಾಭಸ್ಮದ ಪೂಜಿ |
 ವದರಿದ ಹೆಂಡತಿನಾ | ತಂದಾಳೊ ನೈವೇದ್ಯನಾ |

ತಮ್ಮಾ ಕೇಳು; ಚಂಡನೆಂಬ ಬೇಡನು ದರ್ಶನವನ ಚಿತಾ ಭಸ್ಮವನ್ನು ತಂದು ಶಿವನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ಆ ಚಿತಾಭಸ್ಮವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಶಿವನ ಪೂಜೆಯು ತಪ್ಪುವದೆಂದು ಅಡಗೆಯ ಮನೆಯ ಕಿಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಆ ಚಂಡನು ಚಿತಾಭಸ್ಮವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಶಿವಪೂಜೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ದರ್ಶನವದಂತೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಸತ್ತಿರುವ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೈವೇದ್ಯ ತಾ ಎಂದು ಕರೆದನು. ಕೂಡಲೆ ಸರ್ವಾ ಸುಂದರಿ ಯಾದ ಸುದತಿಯು ನೈವೇದ್ಯ ತಂದು ಇಟ್ಟಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ದಿಂದ ವಿನೂನವೊಂದು ಬಂದಿತು. ಆಗ ಬೇಡಾನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ವಿನೂನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅದಕಾರಣ ಆ ಚಂಡನ

ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ನಾನಾದರೂ ಜೀವ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ನಾನು
ನನ್ನ ನೇಮವನ್ನು ಬಿಡುವವಳಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿ.

ಸೇವಕ : ಏನವ್ವಾ! ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಗೊಡದಿ
ದ್ದರೆ ; ನನಗೆ ಪಾಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನವ್ವ ಏನು ಮಾಡಲಿ.

ಸೇವಕಿ : ಹೌದು! ಈ ಮಾತು ನಿಜವಿರುವದು. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪಾಪವು
ಬರುತ್ತದೆ.

೬೬

ಸೇವಕ : ಪಾಪ ಬರತೈತಿ ಅಂತನೀ ಹೇಳತಿ ಕೇಳರೀತಿ |
ಕಣ್ಣಯ್ಯನೆಂಬಾಂದ | ಶಿವ ಪೂಜೆ ಕಟಿಸಾಂವ |
ಮೇಲೆ ತಾನು ಉಗಳಾಂವ | ಬಂಡಾ ಮಾಂಸ ತಂದ ಇಡಾಂವ |
ಪಾಪವು ಎಲ್ಲೇತಿ | ಆದೀತ ಅವಗ ಮುಕ್ತಿ ಹೇಳರಿ |

ಏನವ್ವ ; ಕಣ್ಣಯ್ಯನೆಂಬಾಂವ ಈಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕಟಿಸಾಂವ
ಮತ್ತು ಕಂಡ, ಮಾಂಸ, ಎಲವು ಇವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಗುಡಿ ತುಂಬ
ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿಡಾಂವ. ಇಂಥ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು
ಮೆಚ್ಚಿದಾ. 'ಆಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇಡೊಂದು ದಿವಸ ಈ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ
ಹೋಗಗೊಡದಿದ್ದರೆ ; ಪಾಪ ಬರುತ್ತದೆನು.

೬೭

ಸೇವಕಿ : ಆದೀತೊ ಮುಕ್ತಿ ಈಶ್ವರ ನೋಡಿದಾ ಅವನ ಭಕ್ತಿ |
ಶಿವ ಪೂಜೆ ಮಾಡಾಂವ | ಈಶ್ವರನಂತೆಲಿ ಕೂಡ್ರಾಂವ |
ಮೆಚ್ಚಿ ಈಶ್ವರ ಬಂದಾನೊ ಆಗ ಪೂರಾ |
ಕಣ್ಣಯ್ಯನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡ್ಯಾನೊ ಹರಹರಾ ಶಂಕರಾ |

ಏನವ್ವ ; ಕಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಆಯಿತೆಂದರೆ ; ಆ ಕಣ್ಣಯ್ಯನು
ಈಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.
ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಶಂಕರನು ನೋಡಿ ಪಾರ್ವತಿಗೆ
ಅಂದದ್ದೇನೆಂದರೆ ; ಹೇ...ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಈ ಇಬ್ಬರ ಮೈಕಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ವಾದ ಭಕ್ತನು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಆ
ಶಿವನಿಗೆ ; ಮೈಮೇಲೆ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ

ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಭಕ್ತನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಛೇ...ಹುಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣಯ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂದ. ಆ ಶಿವನು ಕಣ್ಣಯ್ಯನು ಶಿವ ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ಶಂಕರನು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಆ ಗುಡಿಯು ಮುರಿದು ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಕಣ್ಣಯ್ಯನು ಈಶ್ವರನನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಾರ್ವತಿಯು ಕಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳು. ತಿಳಿಯಿತೇ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೇವಕ : ಬಿಡಲಿ ಬಿಡು ಪಾಪ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ದೇವರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಯಾಗ ತಾನು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ; ತಿಳಿಯಿತೆ.

ಸೇವಕ : ಹಾಗಾದರೆ ತಾಯಿ ; ಹೋಗಿ ಬರುವಂತವರಾಗಿರಿ. ಮತ್ತು ಬೇಗನೆ ಬರುವಂತವಳಾಗು. ಕೊತವಾಲನು ಬರುವ ವೇಳೆ ಆಗಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಹಾಕುವ ಬಳಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದಾವು. ಬೇಗನೆ ಬರುವಂತವಳಾಗು.

೬೮

ಸದ್ಭಾವತಿ : ಕಾಳಿಕಾದೇವಿ ಹೇ ಪಾಲಿಸೊ ಜಿಗದ ಮಾತಾ |
ಭಕ್ತರ ಸಲಹು ತಾಯಿ ಶಂಭೊ ಶಂಕರಿ |
ನಂಬಿದೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಹಂಬಲಿಸುವೆನೊ ನಾ |
ಜಗಳಾಂಬಿಕೆಯೆ ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನ ಯುಕ್ತಿ ಲಿಕೊಂಡೆ |
ನೀನು ಶಕ್ತಿ ಪಾಲಿಸ ಎನ್ನ ||

ಸೇವಕಿ : ಹೇ ; ಸದ್ಭಾವತಿಯೇ ಈ ಆರುತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತವಳಾಗು.

ಕೊತವಾಲ : ಎಲೈ ; ಸೇವಕರೆ ಈ ಗುಡಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಿರುವರೆ.

ಸೇವಕ : ಕೊತವಾಲರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲಾ ; ನೋಡಿರಿ.

ಕೊತವಾಲ : ಸೇವಕರೆ ; ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ; ತಿಳಿಯಿತೆ.

ಪ್ರವೇಶ-೪

ಕೊತವಾಲ : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ; ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ದ-ರಾಜ : ಕೊತವಾಲನೆ ; ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡುವಂತವ ನಾಗು. ಕೊತವಾಲನೆ ; ಈ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ ಬರೋಣವಾಯಿತು. ಹೇಳುವಂತವನಾಗು.

ಕೊತವಾಲ : ಮಹಾರಾಜನೆ ; ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂತವರಾಗಿರಿ. ಮಹಾರಾಜರೆ ; ಈಗ ನನಗೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಸಂಗತಿ ಒದಗಿರುವದು. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ.

೬೯

ಕೇಳೋ ಭೂಪತಿ | ಹೇಳುವೆ ರೀತಿ |
ಆದಿತೊಂದ ಸಂಗತಿ | ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರೀತಿ |
ನಿಮಗೆ ಇದರಾಗ ತಿಳಿದ್ಯೆತಿ | ಆವತು ಒದಗಿತು |
ಇಂದಿಗೆ ಕುಂದವ ಬಂದೀತು ||
ಮಂಚದ ಮೇಲೆ | ಪುರುಷಸ್ಥಿಂಬಾಲೆ |
ನುಲಗ್ಯಾಳ ಬಾಲೆ | ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿ
ಬಂದ ಮಾಡಿ ಬಂದೆನೊ ಇಲ್ಲಿ ||
ಕೇಳೋ ಭೂಪಾಲ | ಇಟ್ಟೀನು ಕಾವಲ

ಭೂಪಾಲಾ ಗುಣಶೀಲಾ | ಹೆಂಗಸರ ನೆಲಿಯು ತಿಳಿದಿಲ್ಲಾ ||
ಏನಯ್ಯಾ ಭೂಪಾಲನೆ ; ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಪರಪುರುಷನೊ
ಕೊಡಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಒಯ್ದು ಕಾಳಿಕಾ
ದೇವಿಯ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಜಡಿದು ಸುತ್ತ ಮತ್ತು
ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿಯವರನ್ನು ಕಾವಲಾ ಇಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಕೇಳಿರಿ ಏನಯ್ಯ
ಭೂಪಾಲನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಹೇ ; ಕೊತವಾಲನೆ ಇಂಥಾ ಸುಳ್ಳುತಾರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ
ಕಲಿತಿರುವಿ.

ಕೊತವಾಲ : ಭೂಪಾಲನೆ : ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ.

ದಂತ-ರಾಜ : ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಕೊತವಾಲ : ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುವವನಲ್ಲಾ ಭೂಪಾಲ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬ್ಯಾಡೊ ಕೊತವಾಲ |
 ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲವೇನೊ ಮೈಮ್ಯಾಲ |
 ನಮ್ಮ ಪದ್ಮಾವತಿ ಹಂತಾಕಿ ಅಲ್ಲ | ನಿನಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ||
 ನಿನಗ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ | ನನ ಮುಂದ ಹೇಳತಿಯಲ್ಲಾ |
 ನಾಚಿಕಿ ನಿನಗಲ್ಲಾ | ಮುರಿಯುವೆನೊ ಹಲ್ಲಾ |
 ಏನಂದಿ ನೀ ಹೇಳೊ ಕುಲ್ಲಾ | ತೋರಸ ನಡಿಯೊ ನೀನು |
 ಅವರ ಜಲ್ಮವು ನನ್ನ ಕೈಯಾಗ |
 ಕೊತವಾಲ ನಡಿಯೋ ಈಗಿಂದೀಗ |
 ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಾಗ ಆದಿತೊ ಇದು ಹ್ಯಾಂಗ |
 ಹಾಕಿದೇನಿ ಗುಡಿಯೊಳಗ | ಅಂತ ಹೇಳಲೆ ಈಗ |
 ಸಿಕ್ಕಿ ಎನ್ನ ಕೈಯಾಗ | ತೋರಸ ನಡಿಯೋ ಈಗಿಂದಿಗ |

ದಂತ-ರಾಜ : ಹೇ, ಕೊತವಾಲನೆ, ಅವರನ್ನು ಈ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ. ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಈ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊತವಾಲ : ಭೂಪಾಲನೆ ಇದು ಸುಳ್ಳು, ಆದದ್ದಾದರೆ ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಒಳ್ಳೆದು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ನಡಿ; ಆ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೇ ಹೋಗೋಣ. ಹೇ ಕೊತವಾಲಾ ಈ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯ ಕೀಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂತವನಾಗು.

ಕೊತವಾಲ : ಭೂಪಾಲನೆ ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ ನೋಡಿರಿ.

ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಹರಾ ಶಂಕರಾ |
 ಕರುಣಾಕರಭಕ್ತ ಪ್ರಿಯಂಕರಾ |
 ಹರಿದಾನೊ ಹರಿಹರಾ ಶಂಕರಾ |
 ನಿಲಕಂಠ ಧರಾ ಕಾಲ ಸಂಹಾರಾ ||
 ಬಿಟ್ಟಾನೊ ಒಂದ ಸಿರಾ | ಸುಟ್ಟಾನೊ ಮಹೇಶ್ವರಾ |
 ಭಕ್ತರು ಬೇಡಿದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಕೊಡುವಂತಾ |
 ಸ್ಯಾಮಿ ಜಗದ್ಧರಿತಾ | ಗರ್ವ ಬಿಂದು ನಿಷ್ಕುಸುತ |

ಕೆಟ್ಟನು ಮನ್ಮಥಾ | ಹೊಡದ ಬಾಣದಿಂದಾ |

ಮಾಡಿದ ಅವನ ಹತಾ ಮರಣ ರಹಿತ |

ಕರುಣಿಸಿ ಸಲಹುವಂತಾದೇವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ

ಒಬ್ಬ ನೀನು ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲಾ | ಲಯ ಕರ್ತಾಸ್ಥಿತಿ ಲಯ ಕಾಲ |

ಸಭಿಕರೆ ನೋಡಿರಿ ; ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜಲ್ಮವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬೇಕಾದರೆ,
ಎಂಭತ್ತಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಸಾರೆ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ ಕಾರಣ ಈ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಜಲ್ಮವು ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮ
ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ದುಷ್ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಯನು ಪಾಶಿಗೆ ಗುರಿ
ಯಾಗಬೇಡಿರಿ. ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಭಜಿಸಿ, ಮುಕ್ತಿ

ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ. ಮತ್ತು ಅಮೃತದ ಕಲಶವನ್ನು ಎದುರಿಗೆ
ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟರೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ; ಶಿವಲಿಲೆಗಳು
ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಸಾರ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ದೊರೆಯು

ವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಾಸೆಯಾಗುವದು; ಇದೇನು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆತನು
ಅನಂತ ಮಹಿಮನಾದ ಶಿವನಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ; ನಾವು ಯಾವ
ಗಡದ ತೊಪ್ಪಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವರು. ಬಹು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ಆ ಶಿವನನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಅವರು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಬಂದು ತನ್ನ ಲೀಲಾ
ವೃತ್ತವನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಹೋಗುವನು. ಆದ ಕಾರಣ ನಾವು ಹಗಲಿರುಳು
ಆ ದಯಾಮಯನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಶಿವ...ಶಿವ...ಶಿವ ಎಂದು ಪಠಣ

ಮಾಡಿದರೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಕೈ ಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.
ನೋಡಿರಿ ; ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹತಾಶರಾಗಬೇಡಿರಿ. ಅಷ್ಟು
ಶಿವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಡುವದು ನಮ್ಮಿಂದಾಗದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ.

ಮೇಲಾದ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳಿ ಶಿವನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುವದು. ಕಾರಣ,
ತಾವಾದರೂ ಗುರುಭಕ್ತಿ, ದೇವಭಕ್ತಿ, ಮುಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಆ

ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಪಡೆಯಿರೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.
ದಂತ-ರಾಜ : ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ಯಾರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣಾ ಬಂದಿರುವಿರಿ.

ಸಾಧು : ನಾವು ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ನಮಗೆ ಯಾವಲ್ಲೇನು.
ದಂತ-ರಾಜ : ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಒಳ್ಳೇದು ಈಗ ನೀವು ಶಿವನನ್ನು ಭಜಿಸಿದರೆ ಮೋಕ್ಷ
ಪದವಿ ಕೊಡುವನು. ಮಾಡದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಪದವಿ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ
ವೇನು ಹೇಳಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಸಾಧು : ಕೇಳು ರಾಜನೆ ; ಆ ವೆಂಕಟಾಚಲದ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸರ್ಪ
ಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ 'ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರ್ಣಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ

ತೀರ್ಥವಿರುವುದು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗಗನ ಚುಂಬಿತವಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಇರುವವು. ಆ ಪುಷ್ಕರಣಿಯು ಭಾಗೀರಥಿ ನೊದಲಾದ ತೀರ್ಥಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅವನೇ ಧನ್ಯನು. ಅವನೇ ಪುಣ್ಯವಂತನು. ಸೂರ್ಯನು ಧನುರಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ದ್ವಾದಶಿಯ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವರು. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯಗೆ ಬರುವ ಫಲವನ್ನು ಎಷ್ಟಂತ ಹೇಳಲಿ. ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಖನಾಮಕನಾದ ರಾಜನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದನು. ರಾಜನೇ ಕೇಳು ಅಂಗಿರಸ ಪುತ್ರನಾದ ನಾರಾಯಣ ಋಷಿಯು ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಫಲದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆದನು. ದಶರಥ ರಾಜನ ಪುತ್ರನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾವಣಾಸುರನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅವರಿಂದ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರ್ಣಿ ತೀರ್ಥ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವುದು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ಸಿಗುವದು.

ದಂತ-ರಾಜ : ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳೆ ; ಆ ಪುಷ್ಕರ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ನಾನವು ಆಗಿರುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿರಿ.

ಸಾಧು : ಕೇಳಯ್ಯ ರಾಜನೇ ; ಶೋಭಿಸುವ ತ್ರಿಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವೆಂಕಟಾಚಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಪೂಜ್ಯವಾದ ವಿಷ್ಣು ಈ ಸರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ; ಈ ಸ್ಥಳವು ವೈಕುಂಠಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ತಾನು ಅಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಿತ್ವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರ್ಣಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ತಿಂತ್ರಣಿ ವೃಕ್ಷದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುತ್ತನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ; ಈ ಹುತ್ತವು ನನಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ಹುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದನು. ದ್ವಾಪರ ಯುಗದ ಅಂತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಆ ಹುತ್ತಿನೊಳಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರುಷ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನಂತರ ಕಲಿಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದನು ನೋಡು ರಾಜನೇ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಹೇ ; ಕೊತವಾಲನೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತನಾಗು.

ಕೊತವಾಲ : ಮಹಾರಾಜನೇ ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಇದೇ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ; ಅವಳು ಈಗ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಹೇಗೆ ದಾಟಿ ಹೋಗಿ ದ್ವಾಳೆಂಬುದು ಹೇವರೆ ಬಲ್ಲನು.

ದಂತ-ರಾಜ : ಕೊತವಾಲನೇ ; ಹೀಗೆ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಯಾರನ್ನು ಅಪಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ಹೇಳು.

ಕೊತವಾಲ : ಮಹಾರಾಜನೇ ನಾನು ಎಂದೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ.

ದಂತ-ರಾಜ : ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ ! ಎಲೈ ದುಷ್ಟನೇ ; ನೀನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೀತು ; ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ರಾಜರ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಹಾಳುಗಡವಿದ್ದಿಯೋ ನನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕುಂದು ಇಟ್ಟಿಯೋ. ಒಳ್ಳೆಯದು ; ನಿನ್ನನ್ನು ತಲೆ ಹೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ಸೇವಕರೇ ; ಆ ಪಂಡಿತ ಪಂತರನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬರಹೇಳು. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆ.

ಸೇವಕ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಪಂಡಿತರೇ ಮಹಾರಾಜರು ಅರಮನೆಗೆ ಬರಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಡಿತ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಬರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜನೇ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳಿದ್ದಿರಿ ?

ದಂತ-ರಾಜ : ಪಂಡಿತರೇ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವು ಬಂದಿರುವುದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ.

ಪಂಡಿತ : ರಾಜನೇ ಏನು ಹೇಳುವುದು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಶಂತನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವೀರ್ಯ, ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿ ಎಂಬವರು ; ಮೂರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಶಂತನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಸತ್ತು ಹೋದನು. ಅವಾಗ್ಯೆ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯು ಚಿತ್ರವೀರ್ಯನನ್ನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿದನು. ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನನ್ನು ದಂಡು ದರ್ಬಾದ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯೂ ತಾಯಿಯಾದ ಸುಗಂಧಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ; ದಿನಂಪ್ರತಿ ಆ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸುಗಂಧಿಯು ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗನಾದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯು ಕುಳಿತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ

ಸೂರ್ಯ ಉದಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ; ಇದು ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದು ಮನದೊಳಗೆ ಆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾದರೂ ಹರೇದವಳು ; ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದರೂ ಹರೇದವನು. ಹೀಗಿದ್ದು ಸೂರ್ಯ ಉದಯಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಸಾಯಂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏನು ತಿಳಿಯಲಾರದು, ಎಂದು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಸಂಶಯಗೊಂಡು ಒಂದು ದಿನ ಆ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಕುಳಿತನು. ಅಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸುಗಂಧಿಯು ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಆ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನು ಒಳಗೆ ಬಂದು ಅಣ್ಣನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಆ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯು "ತಮ್ಮನೆ ರಾಜ್ಯ ದರ್ಬಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬಂದಿರುವೆ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನು 'ಅಣ್ಣನೆ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವು ಬಂದಿರುವುದು. ಆದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಬಂದಿರುವೆನು; ಆ ನೂತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರಿಯು ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಒಂದು ಪರ್ವತವನ್ನು ಏರಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರವೀರ್ಯನು ಪರ್ವತವನ್ನು ಏರಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನು. ಇತ್ತ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದನು. ಅಂಥವರು ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ದುಷ್ಟನಪಾಡೇನು. ಇವನನ್ನು ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ಗಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.

ದಂತರಾಜ : ಎಲೈ ಚಾಂಡಾಲರೆ ಈ ಪಾಪಿಷ್ಟನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿರಿ.

ಚಾಂಡಾಲ : ಮಹಾರಾಜರೆ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು, ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ ನಡೆಯಿರಿ.

ಪ್ರವೇಶ-೫

೨೨

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಕೇಳವ್ವ ದೂತೆ ಬಹು ಪ್ರಖ್ಯಾತೆ |
 ಹೊಟ್ಟೆಗಡತಾ ಎನಗ ಬಂದತಿ |
 ಹಿಂಗ್ಯಾಕ ಅಗತ್ಯತಿ ||
 ತಡೆಯಲಾರೆನು ನಾನಾ | ಮಾಡಲಿ ಇನ್ನೇನ |
 ಹೋಗವ್ವ ಈ ಕ್ಷಣ | ದಂತಗಾಟಕನ ಕರಿ ನೀನ |
 ನಮ್ಮ ತಂದೀನ ||
 ಜೀವದಾಗ ಸಮಾಧಾನ | ಇಲ್ಲವ್ವ ಏನೇನ |
 ಎಥಾ ದೈವಾನಾ | ನನ್ನದು ಬಲು ಹೀನಾ |
 ಕರಿಸೀ ನಮ್ಮ ತಂದಿಯನಾ ||

ದೂತೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ ; ನನಗೆ ಹೀಗೇಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ದೂತೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಹಳೇ ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರೆನು. ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ ದೂತೆ; ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ದಂತಗಾಟಕ ರಾಜನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತವಳಾಗು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗವಲ್ಲದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀನಿ. ದಂತಗಾಟಕ ಮಾರಾಜರೆ
 ....ದಂತಗಾಟಕ ಮಾರಾಜರೇ.

೨೩

ದಂತ-ರಾಜ : ಯಾತಕ ವದರಿದಯೋ ದೂತೆ |
 ಅವಸರದಿಂದ ಎಷ್ಟ ವದರತಿ |
 ಅಹಂತಾದೇನತಿ ಹೇಳ ಗುಣವತಿ |
 ಪರಾತ್ರಿ ಆಗೇತಿ ಯಾರಿಲ್ಲ ಸಂಗಾತಿ ||
 ಬಿಡಸುವೆ ಚಿಂತಿ ತಡವ್ಯಾಕ ಹೇಳ ಅವ ಚಿಂತಿ |
 ನಿದ್ಧಿ ಹತ್ತಿ ಮುಲಗದ್ದೆನಾ ಸುಗುಣವತಿ |
 ಏಕಾವಿಕಿ ಕೇಳಸಿತಿ ನಿನ್ನ ವಾಣಿ |
 ಅವಸರಲಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದೆ ಸುಗುಣಿ ||

ಆಗೇತಿ ಎನಗೆ ಹಾನಿ ಹೇಳಿ ಮಾನಿನಿ |
 ಪ್ರೀತಿಯ ಪಣವೇಣಿ ಮಾತಿನ ಅರಗಣಿ |
 ತಡವ್ಯಾಕ ಹೇಳಿ ಜ್ಯಾಣಿ ಕೊಡುವೆನು ಜಾಣಿ
 ನಿನಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಮಾತಿನ ಅರಗಣಿ ||

ಏನೆ ದೂತೆ ಇಂಥಾ ನುಡ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗೋರೆ ದನಿಯನ್ನು
 ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬಳೇ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಬಂದಿತು ಹೇಳು.

ದೂತೆ : ಭೂಸಾಲನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿದಿ.

೭೪

ಹೇಳುವೆನೊ ಕೇಳೊ ಭೂಸಾಲ |
 ೭೪ ನೀನು ಗುಣಶೀಲಾ | ಮಲಿಗಾಳ ಪದ್ಮಾವತಿ |
 ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡತಾ ಬಂದತಿ | ಭೂಪತಿ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ |
 ಮಾಡುವೆನೊ ಸ್ತುತಿ ||
 ಕರಕೊಂಡ ಬಾ ಅಂತ ನನ್ನ | ಕಳಿಸ್ಯಾಳೊ ಭೂಸಾಲ ನನ್ನ
 ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವೇನ | ಮಾಡುವದು ಇನ್ನೇನ |

ಏನಯ್ಯ ಭೂಸಾಲನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯು
 ಬಹಳೆಕ್ಕಡಿ ಯುತ್ತಿರುವದು. ಆ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಧರಣಿಗೆ
 ಬಿದ್ದಿರುವರು. ಆದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.
 ಕೇಳಿಯ್ಯಾ ಭೂಸಾಲನೆ.

೭೫

ದಂತ-ರಾಜ : ಯಾತಕ್ಕ ಮಲಗದೀ ಪದ್ಮಾವತಿ |
 ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಬಂದೇನಿ ಭೂಪತಿ ||
 ಏಳು ಮಗಳೆ ಏನದು ಪೇಳಿ |
 ನಿನಗೇನು ಆಗೇತಿ ಹೇಳಿ ತರುಳಿ ||
 ಏನ ಬೇಡತಿ ಬೇಡು ಎದ್ದು ನೀ ಮಾತಾಡು |
 ಮುದ್ದು ಮಗಳೆ ಇದು ಏನ ಪಾಡ |
 ಹೇಳವ್ಯಾ ಪೂರಾ ಮಾಡುವೆ ಉಪಚಾರ |
 ತರಿಸುವೆ ನಾನು ಈಗ ಡಾಕ್ಟರಾ |

ಮಗಳೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಲಗುವಿ ನಿನಗೆ ಹಂತಾದು ಏನು
ಬಂದಿರುವುದು. ಬಂದಿರುವ ಸಂಕಟವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳು ಮಗಳೆ ;
ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ವಿನೋದ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವದೇನು.

೨೨

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪಾಲಿಸೊ ತಾತಾ ಭೂಮಿಯ ನಾಥ |
ಹೇಳುವೆ ಆ ಮ್ಯಾಲ | ಜೀವಕಿಲ್ಲರ ಸನಮಂತ |
ಮಾಡಲಿ ನಾ ಇನ್ನೇನ | ಹೋಗತ್ತೈತಿ ನಂದು ಪ್ರಾಣ |
ಹಿಡಿಯುವೆ ನಿಮ್ಮಯ ಚರಣ ||
ಬಂದೀತ ಎನಗ ಮರಣ | ಮಾಡರೀ ಅಂತಃಕರುಣ |
ಕೊಡರಿ ಔಷಧವನ್ನಾ |

ಹೇ ಎನ್ನ ತಂದೆಯೇ ; ಈ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಾಳಲಾರೆನು. ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ
ನೋವು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದು. ಈ ನೋವನ್ನು ಎಷ್ಟಂತ ತಾಳಲಿ. ಪ್ರಾಣ
ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಹೇ ಮುದ್ದು ಕಂದಾ ; ಚಿಂತಿಸಬೇಡಾ ಈಗಂದೀಗಲೆ ದವಾಖಾನೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು
ಕರಿಸಿ ; ಔಷಧೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೂತೆ ಈ ಪದ್ಮಾವತಿ
ಯನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿತು ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರಕೊಂಡು ನಡೆ.

ದೂತೆ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು. ರಾಣಿಯವರೆ ಕೈತಾ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳು. (ಎಲ್ಲರೂ
ಕೂಡಿ ಹೋಗುವರು. ಇತ್ತ ರಾಜ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ರಂಗದ ಮೇಲೆ
ಬರುವರು.)

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಹೇ ರಾಜಪುತ್ರನೇ ನಿಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯುವಂತವ
ನಾಗು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೇದು ಮಂತ್ರಿ ನಡಿಯುವಂಥವನಾಗು.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವಂತವನಾಗು.

೨೨

ಭೂಮಿಯ ರಮಣಾ ನಿಮ್ಮಯ ಚರಣ |
ಹಿಡಿಯುವೆ ನಾನ ಪೊಡವಿಪ ನಿನ್ನ
ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಸಿರಬಾಗಿ ಎರಗುವೆನಾ |

ಹೆಂಗಸರ ಗುಣಾ ಅಳಿದಿಲ್ಲಾ ಕೇಳೊ ನೀನಾ |
 ಅಕಿಯ ವ್ಯಸನಾ ಬಡೊ ನೀನಾ |
 ಕೇಳೊ ಭೂಪರಾ ನಮ್ಮಯ ಊರಾ |
 ವಿಶಾಲ ನಗರಾ ಮರತಿ ವಿಶಾಲನಗರ |
 ನಡೀ ತೀವ್ರಾ ಭೂಪತಿ ಹೋಗೊನು ತೂರಿತಾ |

ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಇನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರಿ. ಆ ಹೆಂಗಸರಿಂದ ಹೆಂತೆಂಥ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ. ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡಿಯುವಂಥವನಾಗು. ತಿಳಿಯಿತೆ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.

೨೮

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಮಂತ್ರಿಯೆ ಆ ಪದ್ಮಿನಿ ಬಿಡಲಾರೆ ಸುಗುಣಿ |
 ನೋಹದ ರಾಣಿ ಆ ಮಾನಿನಿ ಮೀರಿದ ಜೇನಿ |
 ಎನ್ನಯ ಪ್ರೀತಿ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ರೀತಿ |
 ಮಂತ್ರಿ ಮರೆಯಲಾರೆ ಆ ಸತಿ ಬಹು ಬ್ರಾಂತಿ ||
 ಅಕಿ ಜಿಂತಿ ಆದೇನೊ ಅತಿ ಸುಂದರ ಸಖನಾ |
 ಚಂದದಿ ನಾ ಎಂದಿಗೆ ನೋಡುವೆನಾ |
 ಮಂತ್ರಿ ಎಂದಿಗೆ ನಾ ನೋಡುವೆನಾ |
 ಕಲ್ಪನಾ ತಗೀ ನೀನಾ ಹೇಳಿರಿ ಇನ್ನಾ ||

ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆರಗಳಿಗೆ ಸಹ ಇರಲಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಹೆಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ; ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಂತನ ನಾಗು.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲಾ. ಅದಕಾರಣ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಒಯ್ಯುವಹಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವು. ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು. ನೀನು ಸುಂದರವಾದ ಸ್ತ್ರೀ ರೂಪಧಾರಣಮಾಡು. ನಾವು ಈಗಲೇ ಆ ದಂತಗಾಟಕ ರಾಜನ ಹೆತ್ತರ ಹೋಗೋಣ !

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾನು ಈಗಿಂದೀಗಲೆ ಹೋಗಿ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು; ಬೇಗನೆ ಬರುವಂತವರಾಗಿರಿ.
(ದಂತಗಾಟಿಕ ರಾಜನು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಬರುವನು)

ದಂತ-ರಾಜ : ಎಲೈ; ಸೇವಕಾ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕರಿಯುವಂತವನಾಗು.

ಸೇವಕ : ಆಜ್ಞೆ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ.

ಮಂತ್ರಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಕೂಡುವಂತವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ : ಅಪ್ಪಣೆ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಕೂಡುವಂತವನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ; ನಾನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದಷ್ಟೆ ?

೭೯

ಮಂತ್ರಿ : ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೂ ಸುಗುಣಶೀಲಾ |

ತಿಳಿಯೂ ಮೇಲಾ ಪ್ರಜಾಪಾಲಾ |

ಹೇಳುವೆ ನಾನ ನಿವುಗೆಲ್ಲಾ ||

ಪ್ರಜಗಳು ಸತತ ಭಜನೀಯ ಮಾಡಾ

ಪೂಜಿಸಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ಪ್ರಜಿಗಳ ಸುತ್ತ |

ಬಿಗಿ ಸತತಾ ನೇಮದಿ ಯಾವತ್ತ |

ದಕ್ಷಣೆ ಎನಾ ಭಕ್ತಿಸುವಂತೆ |

ಬೀಕ್ಷುಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಾಸನ ಕರ್ತಾ |

ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸ್ತಾ ಇರುವರೋ ಶಿಸ್ತಾ |

ಮಹಾರಾಜರಿ ಏನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ; ನಗರವಾಸಿಗಳು ಶಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವಾನ ಭಜನಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತತ ನಂದಾದೀವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ತಾಕೀತ ಇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಂದರಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಆಯಾಸವಾಗಬಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ನ ಭತ್ತ; ನೀರಿನ ಅರವಟಿಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಜರಿ ಏನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು; ತಿಳಿಯಿತೆ ?

ದಂತ-ರಾಜ : ಹೇ ಮಂತ್ರಿಯೇ; ನಮ್ಮ ರಾಜ ದರ್ಬಾರವು ಹೇಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳುವಂತವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ : ರಾಜ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ; ತುಂಬಿದ ಸಮುದ್ರವು ಹೇಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೋ ಹಾಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿರಿ.

ಪ್ರವೇಶ-೬

೮೦

ಕೊರವಂಜಿ : ದೇವಲೋಕದ ಕೊರವಂಜಿಯೇನ ಕೇಳನೀ
ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ಉಂಡ ಊಟವನ್ನು
ಖಂಡಿತವಾಗ ನಾನು ಹೇಳುವೆ ಈಗನಾ || ದೇವ ||

ಓಣಿ ಓಣಿ ತಿರಗುವೆ ಆಣಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆ |
ಚ್ಯಾಣಿಯರೆಲ್ಲರು ಕೇಳಿರಿ ನೀವ ||
ಹರಕ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನೊತ್ತು ತಿರಗುವ
ತಿರಕ ಕೊರವಂಜಿಯ ಮಾತ ||
ಹೇಳುವೆ ನಾ ಈಗ ಕೇಳಿರಿ ನೀವು || ದೇವ ||
ದೇವಲೋಕದ ಕೊರವಂತಿ ನಾ

ಅಲ್ಲಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವೆ || ದೇವ ||

ದೂತಿ : ಅಮ್ಮಾ ಕೊರವಿ ; ಸೌಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯೇ. ನೀನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ
ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳ ದೇವತಿಯಾಗುವೆ. ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು
ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣವೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಇಕಾ ಈ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕೂಡು
ವಂತವಳಾಗು. ಅಮ್ಮಾ ಕೊರವಿ ಕೃತಯುಗದ, ದ್ವಾಪರ ಯುಗದ,
ಕಲಿಯುಗದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ. ಅಮ್ಮಾ ಕೊರವಿಯೆ
ನಿಜವಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಮ್ಮ.

ಕೊರವಂಜಿ : ಪತಿವ್ರತಾ ಸೀರೋಮಣಿಯೆ ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ
ಬರುವೆನು ; ಆಗುವದನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಒಂದು ವೇಳೆ
ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಸುಳ್ಳಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ
ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿಸು. ನನ್ನ
ಮಾತುಗಳು ಮಹಾಕಠಿಣವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ
ಕೊರವಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದಳೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೊಂದು
ಕೊಂಡಿ ನೋಡು. ಇದ್ದ ಮಾತನ್ನು ಇದ್ದಾಂಗೆ ಹೇಳುವೆನು. ಅಮ್ಮಾ
ನಾನು ಅಂಥಾ ಇಂಥಾ ಕೊರವಿ ಅಲ್ಲಾ. ನಾನು ನಾರಾಯಣನ
ಸತ್ಯಯು ಆತನಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ತಿಳಿಯಿತ್ತೆ.

ಸಖಿಯರು : ಅನ್ಯಾ ಕೊರವಂಜಿಯೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳು.

ಕೊರವಂಜಿ : ಅನ್ಯಾ ಸಖಿ ವದನಿಯರೆ ; ಈಗ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬಂಗಾರದ ಮರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೂರತ್ನಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು. ತುಂಬಿ ಇಡುತ್ತೇನೆ, ಅನ್ಯಾ ಕೊರವಿಯೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವದನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳು.

ಕೊರವಂಜಿ : ಅನ್ಯಾ ರಾಜ ಪತ್ನಿಯೆ ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಅನ್ಯಾ ನನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ಹಗಲ ಅಥವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನವಿದ್ದರೆ ಕೊಡು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಅನ್ನವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊರವಂಜಿ : ಚದುರಾ ಚಮರಿಯೆ ; ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯೆ ಕಂದ ಮೂಲ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ನೀನು, ಆಮೃತದಂತಿರುವ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಹೈಗೆ ತಿನ್ನುವೆ. ಅವ್ವಾ... ಈ ಕೂಸು ತಿನ್ನದೇ ಉಣ್ಣದೇ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಳುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ. ಈ ಅನ್ನವನ್ನು ನಾನೇ ಉಣ್ಣುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಬಂದರೆ ಕುಡಿದು ಸುಮ್ಮನಾಗುವನು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನೇ ಉಣ್ಣುತ್ತೇನೆ. ಅನ್ಯಾ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡು.

ಸಖಿ : ಅನ್ಯಾ ತಿರುತಿರುಗಿ ಬೇಡುವ ಈ ಕೊರವಂಜಿಯ ನಡತೆ ತಿಳಿದದ್ದೆ ಅದೆ, ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ.

ಕೊರವಂಜಿ : ಅನ್ಯಾ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೆ ನಿನ್ನ ಸುಂದರವಾದ ಎಡಗೈಯನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡು. ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರೇಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಅನ್ಯಾ ಕೊರವಂಜಿಯೆ ಕೈಕೊಡುವೆನು ತೆಗೆದುಕೊ.

ಅರಿ

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಕೇಳಿ ಭೂಪತಿ ಅದರ ರೀತಿ ನಮ್ಮದು ದೂರ ಐತಿ |
ಕೇಳಿ ಬಂದೇನೊ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ |
ಕೇಳಿ ಭೂಪತಿ ಅದ ರೀತಿ ||
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಹೋಗ್ಯನೊ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಭನಿ |
ಬಂದಾಕೊ ಅವನ ವೋರಿ |
ಕೇಳಿ ಭೂಪತಿ ಅದ ರೀತಿ ||

ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು ಇವಳನ್ನು |

ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲೋ ನಾನು |

ಲಾಲಿಸೋ ಎನ್ನ ಮಾತನ್ನು |

ಕೇಳ ಭೂಪತಿ ಆದ ರೀತಿ |

ಹೇ ದಂತಗಾಟಕ ಮಹಾರಾಜನೆ ; ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನು ದೇಶ ಸಂಚಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ; ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ನನ್ನ ಕೂಡ ಬಂದಿರುವಳು. ಇವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವಳನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತವರಾಗಿರಿ. ನಾನು ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಇವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಇಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತವರಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿಯ ಮಗಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏ ; ದೂತಿ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸದ್ಮಾವತಿಯು ಮೇಲು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ಅವಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರ ಹೇಳು.

ದೂತಿ : ಯಾಕಾಗವಲ್ಲದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಮಾವತಿದೇವಿಯವರೆ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬೇಗನೆ ಬರುವಂತವರಾಗಬೇಕು.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ತಂದೆಯವರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ ಕರಿಸಿದಿರಿ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ; ಈ ಸುದತಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ತಂಗಿಯೆಂದು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಹತ್ತರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತವಳಾಗು ಮಗಳೆ.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ತಾತಾ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು. ನಾನು ಒಬ್ಬಳೇ. ಆಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತೆ. ಇವಳನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ತಾತಾ ; ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತವರಾಗುತ್ತೇನೆ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಮಗಳೆ; ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ದೇವರೇ ಸಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗೌತಮ : ಸುಂದರಾಂಗಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಎಂದು ಕಾಣ್ವೆನೊ |
 ಚಂದದಿಂದ ಎಂದು ಆನಂದ ಹೊಂದುವೆನೊ |
 ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದೇನೊ |
 ದುಷ್ಟನಂತೆ ತ್ರಿಷ್ಟನಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿ ತಿರುಗೇನೊ |
 ದೇಶದೊಳಗೆ ವಾಸ ಕೊಟಬಾಗಿ ಸಿದ್ಧೇಶನೊ |
 ದೋಷವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸುವನೊ ||

ಓಹೊ....ನಾನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಮರೆತು
 ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಹೋಗಿದ್ದೇನು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಾದ
 ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಪದ್ಮಾವತಿ, ಹೇ....
 ಪದ್ಮಾವತಿ.

ಗೌತಮ : ಸಖಿ ಬಾರೆ ಸುಖ ಬೀರೆ ಮನೋಹರ |
 ಯಾರೆ ಸಾಕೆ ಮುಖಾ ತೋರೆ |
 ಹರುಷದಿ ಸರಸದಿ ನೀನು ಬಾರೆ |
 ಸುಂದರಿ ನೀರೆ ದಯತೋರೆ ಬಾರೆ |
 ಚಂದದನಾರಿ ಇಂದು ವೈಯಾರಿ |
 ಬಂದಾನ ದೊರೆ ಮಾತಾಡ ಜಾಣೆ ||
 ಬಂದೇನೊ ಪುರುಷ ಆದೇನೊ ಹರುಷ |
 ಇರುವನೊ ವಾಸ ಮೆರೆವನೊ ಈಶ |
 ಕೊಟಬಾಗಿ ಸಿದ್ಧೇಶ ||

ಗೌತಮ : ಹೇ ಪದ್ಮಾವತಿಯೆ; ಮನೆಯೊಳಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿ. ನಿನ್ನ
 ಪ್ರೀತಿಯ ಪುರುಷನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಮಾತನಾಡುವಂತವಳಾಗು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಬಾ ಬಾ ಎನ್ನ ಸುಂದರಾ |
 ಚಂದದಾನಂದ ಬಂಧುರಾ |
 ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತಿನ ಸವಿಗಾರ ||
 ಕೊಡುವೆನು ನೀರಾ ಹಿಡಿಯೊ ಭೂಸಾರಾ |
 ಚಂದದಿ ಚಂದಿರಾ ಇಂದು ಗಂಭೀರಾ |

ಬಂದಿದಿ ದೂರಾ ಮಾತಾಡಿ ಜಾಣ್ಣಾ ಮಾಡಿರಿ ಭೋಜನ |
 ವೊಡವಿಸಾ ನಿನ್ನ ತಡೆಯವೆ ನಾ ನಿನ್ನ
 ಬಿಡಸುವೆ .....!
 ಬಾ ಬಾರೊ ಕಾಂತ ಸುಗುಣವಂತಾ |
 ಎನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ಹೇಳುವೆಯೊ ವ್ಯರ್ಥ
 ಬಾ ಬಾರೊ ತುರ್ತಾ.....!

ಪ್ರಾಣನಾಥನೆ; ನೀವು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಎತ್ತಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ.
 ನಿಮಗೆ ಮನವಾರು, ಬದಕುಬಾಕ್ಕೆ ಎಂಬಂತವದು ಎಚ್ಚರವಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಗೌತಮ : ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆ; ನಾನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ದೇಶ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿ
 ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಮತ್ತು ಈ ನಾರಿಮಣಿ ಯಾರು ?

ಸದ್ಮಾವತಿ : ಏನಿ, ಇವಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನನ್ನ ಸಂಗತಿ ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿ
 ದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ.

ಗೌತಮ : ಏನೇ ಈ ಸುದತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಚಾತುರ್ಯ
 ವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ನಾರಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ
 ಮನ್ನೋಹಿತಿದ್ದೇನೆ. ಇವಳನ್ನು ನನ್ನ ಮಂಚಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವಂತವಳಾಗು.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ನನ್ನ ಕಡಿಯಿಂದಾ ಆಗುವದಿಲ್ಲ; ಅವಳಿಗೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಸೇರುವದಿಲ್ಲ.
 ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಜೀತಿ ಮಾಡಿಸ್ಯಾಳು.
 ನಾನೇನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ; ನೀವೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗೌತಮ : ಏನೇ ನೀನು ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಬಿಡು, ಸ್ವಂತ ನಾನೇ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಾ; ನೀನು ಹೆಂಗಸೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ
 ಪುರುಷನು ಮನಸೋತು; ಕಾಮನಾಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ್ಯೆ
 ನೀನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ; ಯಾವದೋ ಒಂದು ಉಪಾಯ
 ಮಾಡಿ, ದೇಶಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆ
 ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವದು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಳ್ಳೆದು ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ರಾಣಿ.

೮೬

ಗೌತಮ : ಬಾ ಬಾರೆ ಚದುರೆ ಬಹು ಸುಂದರಿ |
 ನೋಡಿ ನಿಂತೆನು ಹೌಹಾರಿ |
 ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುವ | ಪರಿಪರಿಯಿಂದಲಿ |
 ಉಟ್ಟಿದಿ ಜರತಾರಿ ಬಾರೆ ವೈಯಾರಿ |

ಸಖಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೆ.....!

ಜರಾ ತೋರೆ ಮಾರೀ | ಸಖಿ ಬಾರೆ ಮುಖ ದೋರೆ |
ನುದನದಿ ಕದನವಿ | ಸದನಕೆ ನೀ ಬಾರೆ |

ತಕ್ಕ ತುರತಕ್ಕ ಮರತೆಕೆ ಮಾನಿಸಿ |

ಹೇ ಸುಂದರಿ ನಿನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಮಾದಾನವಾಗ
ಲಾರದು. ಬೇಗನೆ ನನ್ನ ಈ ಕಾಮನಾಟಕ್ಕೆ ಬರುವಂತವಳಾಗು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಛೇ ಛೇ...ಪಾಪಾತ್ಮ; ಮದಾಂಥಾ ; ಸರಿದು ನಿಲ್ಲು. ನಾನು
ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿ.

ಗೌತಮ : ಹೌದು ; ನೀನು ಯಾರು ?

ಚೂಡಾಮಣಿ : ನಾನು ಯಾರೆಂದರೆ ಅಹಲ್ಯಾ, ತಾರಾ, ಮಂಡೋದರಿ, ಸೀತಾ,
ದ್ರೌಪದಿ ಇವರು ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು. ನಾನಾದರು ಆರನೆಯವಳು.
ನಾನು ನನ್ನ ಪತಿವ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತರುವದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಯತೇ ದುಷ್ಟಾ.

ಗೌತಮ : ಏನೇ ಅಹಲ್ಯಾ, ತಾರಾ, ಮಂಡೋದರಿ, ಸೀತಾ ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿ
ಇವರು ಏದು ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೇನು ?

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಹೌದು ; ಅವರು ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು. ತಿಳಿದು ನೋಡು
ಮೂರ್ಖಾ.

೮೭

ಗೌತಮ : ಪತಿವ್ರತಾ ಅಂತ ಹೇಳತಿ | ಅಹಲ್ಯಾ ಎಂಬುವ ಸತಿ |
ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಳತಿನಿ ನೀ ಕೇಳ ರೀತಿ |
ಅಕಿ ಮ್ವಾಲ ಇಂದ್ರಂದು ಮನಸಾತಿ |
ಮಾಡಿ ದಾಸ ಯುಕ್ತಿ ಕೇಳ ಗುಣವಂತಿ |
ಅಪರಾತ್ರಿ ಆಗೇತಿ ಯಾರಿಲ್ಲ ಸಂಗತಿ |
ಕೋಳಿಯ ದನಿಯಂತೆ ಕೂಗಿ ಎದ್ದಾನೋ |
ಕೋಳಿಯ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾನೋ |
ಬೆಳಗಾದಿತೆಂದು ತಿಳಿದಾನೋ |
ನದಿಗೆ ಹೋದಾನೋ ಇತ್ತ ಇಂದ್ರನೋ |
ಗೌತಮನಂತೆ ತಾನು ಹಾಕಿದ ವೇಷವನೋ |
ಅಹಲ್ಯೆ ಮನಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕನು ಆಗ ಇಂದ್ರನೋ |
ಇಂದ್ರ ಹೋಗಿ ಮಾಡಿದಾನು ಸಂಭೋಗವನೋ |
ಪತಿವ್ರತಾ ಅಲ್ಲೇನೈತಿ ಹೇಳ ನೀನು |

ಹೇಳಲೆ ಎನಗೆ ಬಡಿವಾರವನು !

ಎಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವು ತಿಳಿತೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು

ಆತುರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಲಿ ಕರಿವೆನು

ಯಾತಕ್ಕು ಅನುಮಾನ ಪ್ರೀತಿಲಿ ಮಾತಾಡ ನೀನು ||

ಏನೇ ; ಆ ಅಹಲ್ಯಾನ ಮೇಲೆ ಇಂದ್ರನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಅರು
ತಾಸು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಿಯ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ಕೋಳಿಯಂತೆ
ಕೂಗಿದನು. ಇತ್ತ ಗೌತಮನು ಬೆಳಗಾದಿತೆಂದು ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ
ಹೋದನು. ಇತ್ತ ಇಂದ್ರನು ಗೌತಮನ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು
ಅಹಲ್ಯನ ಕೂಡ ಸಂಭೋಗ ಮಾಡಿದನು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಪತಿ
ವ್ರತಾರ್ಥಮವು ಎಲ್ಲಿರುವುದು ಹೇಳು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಅವನು ಆಕೆಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದನೇನು ?

ಗೌತಮ : ಹೌದು ಹೌದು ; ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕೆಡಿಸಿರುವನು.

ಲಲ

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದನಂತ ಹೇಳಲೆ ನೀನು !
ಇಂದ್ರನು ಆದಿತೊ ಕೇಳ ಪಜೂತಿಯನು |
ಗೌತಮನು ನದಿಗೆ ಹೋದಾನು ಕತ್ತಲಿತ್ತ ಇನ್ನು |
ನುತ್ತೆ ಗೌತಮನು ಉಳಿದಿತ ರಾತ್ರಿಯನು |
ಬೆಳಗಾಗಲಿಲ್ಲವೇನು ಜ್ಞಾನದಿ ತಿಳಿದಾನು |
ತಿರುಗಿ ಮನಿಗೆ ಬಂದಾನು ಇಂದ್ರ ಹೋಗಿ ಮಾಡಿದ
ನೋಸವನು |

ಗೌತಮ ಋಷಿ ಆಗ ತಿಳಿದಾನೊ |

ಮೈಯಲ್ಲಾ ಯೋನಿ ಆಗಲೆಂತ ಹೇಳಿದಾನು |

ಮಾಡಿದ ಯೋನಿಯನ್ನು ಕಾಡಿದ ಇಂದ್ರನನ್ನು

ಕೊಟಬಾಗಿ ಸಿದ್ಧೇಶ ಮುರಿಯುವನು |

ನೋಡು ; ವೊದಲು ಇಂದ್ರನು ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕೂಗಿದನು. ಇತ್ತ
ಗೌತಮನು ಬೆಳಗಾದಿತೆಂದು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಇತ್ತ ಇಂದ್ರನು
ಬರಲು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಗೌತಮನು ಬಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಮೈತುಂಬ ಯೋನಿ
ಆಗಲೆಂದು ಶ್ಲಾಘಕೊಟ್ಟನು. ಇತ್ತ ಇಂದ್ರನು ಶ್ಲಾಘದಿಂದ ಬಳಲು
ತ್ತಿರುವನು. ತಿಳಿಯತೆ ದುಷ್ಟ.

ವಜ್ರಚೂಡಾಮಣಿ

ಗೌತಮ : ಏನೇ ; ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಗಂಡಂದಿರು ಬೇಕು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಗಂಡ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಗೌತಮ : ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಳು.

೮೯

ಜರಾ ಸತಿಯಳಾ ಪಾಂಚಾಲಿ ಜರಾ ಸತಿಯಳಾ ದ್ರೌಪತಿ |
ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡರನಾಗಿ |
ಅವರ ಕೂಡ ಭೋಗವ ಮಾಡಿ |
ಸತಿಯಂತೆ ರಥಿ ಸುಖ ಕೊಟ್ಟು |
ಐದು ಮಂದಿಗೆ ಭೋಗವ ಕೊಟ್ಟು |
ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದಾಳೊ ||ಜರಾ||
ಕಾಸು ಭೋಗದಿಂದ ಅವಳು ಕಾಲವು ಕಳೆದಾಳೊ |
ಜರಾ ಸತಿಯಂತೆ ಅವಳು ||

ಏನೇ ಸುಗುಣಿ ; ದ್ರೌಪತಿಯು ಮಹಾಸತಿವ್ರತಾ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡರನ್ನು ಆಗಲಿಲ್ಲವೇನು ? ಅವಳು ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡರನ್ನು ಯಾಕೆ ಅವಳು ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಆಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಸತಿವ್ರತೆಯ ಪಾಡುಯೇನಾಯಿತು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಂತವರ ಪಾಡೇನು ? ಅವಳಂತೆ ನೀನು ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ಅನುಕೂಲಳಾಗು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಫೂ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯವನೇ, ದ್ರೌಪತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವ ಸುದ್ಧಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ.

೯೦

ಕೇಳೊ ಸುಗುಣಾ ಹೇಳುವೆ ನಾ ನಿನಗೆ |
ಸತಿವ್ರತೆಯ ಗುಣಾ ತಿಳಿಯಲಿ ನಿನಗೆ |
ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಿಲ್ಲೋ ಅವರಿಗೆ |
ಸ್ವರ್ಗದ ಹಾದಿಯು ಭಯವಿಲ್ಲೋ ಈಗ ||
ದುಪದ ರಾಜನೊಡಲೊಳು ಜನಿಸಿದಳೊ |
ಹೆನ್ನೆರು ವರುಷ ಕ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂಡಾಳೊ |
ಸ್ವಯಂವರವ ಆಗ ನಡಿಸಿದಳೊ ||
ಸ್ವಯಂವರಕ ಪಾಂಡವರು ಬಂದಿದ್ದರೊ |

ಧನುಸ್ಸು ಎತ್ತಿ ದ್ರೌಪತಿ ಗೆದ್ದಾರೋ |

ಕಿವಿ ಒಡಕ ಕುಂತಾ ದೇವಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದರೋ |

ಆ ಸರಸ್ವತೀನ ತಾವು ಕೇಳಿದರೋ ||

ಕೇಳಯ್ಯೋ ದುರ್ಬುಧಿಯೆ ; ದ್ರುಪದ ರಾಜನು ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು
ಹೂಡಿದಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನನು ಬಂದು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಎತ್ತಿ ದ್ರೌಪತಿಯನ್ನು
ಗೆದ್ದದ್ದು ಕರೆ ಆದರೆ ; ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಇರುವುದೆಂದು
ಸರ್ವರೂ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ದ್ರೌಪತಿಯು ಸತ್ಯ
ಧರ್ಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನನು ವಿಚಾರ
ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ; ಈ ಹೆಣ್ಣು ನನಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ
ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು.
ಧರ್ಮರಾಜನು ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ; ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾಪ ಬಂತೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆಪಾಪವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲವೆ ! ಸತ್ಯವೇ
ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ತಿಳಿಯಿತೆ ? ಮಂದ ಮತಿಯೆ.

೯೧

ಗೌತಮ :

ಬಿಡು ಬಿಡು ಬಡವಾರ ಬಾಲೆ |

ಬಿಡತೇನಿ ನಾ ನಿನ್ನನ್ನೆಲ್ಲಿ

ಮಾಡಬೇಡ ನೀನು ಕವನಾ |

ಬಿಡು ಬಿಡು ನಿನ್ನಯ ಹಗಣಾ ||

ನಾರಿ ನೋಟ ನೋಡಿ ಹೊರಟ ಹೋಗಲೆ ನಿಂದೆಷ್ಟಾ |

ಬಿಡು ಬಿಡು ನಿನ್ನಯ ಸಿಟ್ಟು

ಆದೀತ ನೋಡ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟು |

ಆಗೇನಿ ಬಾ ಬಾ ಹೊರಟ |

ಹೇಳಲಿ ನಾ ಎಷ್ಟು ||

ಸುರತಕ್ಕ ತುರತಕ್ಕ ಬಾರೆ | ಮರತ್ತಾಕೆ ನಿಂತೆ |

ಕುಚದೋರಿ ಸರಿಯನು ನಾರೆ | ಜರಾತೋರಿ |

ಮಹಾ ಹರುಷದೀ ನೀ ಬಾರೆ ||

೯೨

ಚೂಡಾಮಣಿ :

ಸರಿ ಸರಿ ನೀ ಮರುಳಾ | ಮರಮರ ಮರಗಯೋ ಮರುಳಾ |

ಸುಡು ಸುಡೂ ನಿನ್ನಯ ನಡತಿ |

ನನ್ನ ಚೂಡಾಮಣಿ

೬೬

ಬಿಡು ಬಿಡು ಅಲ್ಲದು ರೀತಿ |
 ಛೇ ತಗಿ ಮುಢಾ ಇದಯೇನ ಪಾಡಾ |
 ನನ ಕೂಡ ಮಾತ್ನಾಡ ಬೇಡಾ ||
 ಹೇಳುವೆ ನಾ ಕೇಳ ನೀ ಪ್ಯಾಲಿ |
 ಕೇಳುವೆ ನೀ ನನ್ನಯ ಶ್ಯಾಲೀ ಮಾನಭಂಗ
 ನಿನ ಸಂಗ ಮಾಡುವೆ ನಾ ಹಿಂಗ ||
 ಕಳಿಯ ಬ್ಯಾಡ ಎನ್ನಯ ಶೀಲಾ |
 ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ನಿನಗೇನ ಪ್ಯಾಲಿ |

ಹೇ ದುರಾಚಾರಿಯೆ ; ಮೋಹದ ಮದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡುವರೆ?
 ನಿನ್ನ ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನು ಬಾಣಾ
 ಸೂರನ ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೋಡು. ಮತ್ತೆ
 ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಮೂರುಲೋಕದ ಗಂಡನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಕಪಟ ರಾಜ
 ನಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನು. ರಾವಣನು ಜನಕನ ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಮೋಹಿಸಿ
 ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನು. ಇಂಥಾ ಮೋಹದ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಡಾ.

ಗೌತಮ : ಏನೇ ವಯ್ಯಾರಿ, ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ಆರುವ ಬಾಯಿಗೆ ಏನು
 ಉಪಯೋಗ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ನೀರು ಉಪಯೋಗ.

ಗೌತಮ : ನಿನಗೆ ನಾನು ಗೂಢಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ನನ್ನ ಬಾಯಿಯು
 ಆರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ನೀನು ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ನಿನಗೆ ಬರುವ
 ಪುಣ್ಯವು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಿ ನೋಡು. ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ
 ಕಂಠವು ಆರಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಂಗೆಯು ಬಂದು ಮಹಾದೇವನ ಕಂಠಕ್ಕೆ
 ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತ ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆ? ಅದರಂತೆ ನೀನು ನನ್ನ
 ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತ ಮಾಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ; ಈ ನಿನ್ನ ಮೋಹದ ಕುಚ
 ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸುಂದರಕರವಾದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನು ಇಟ್ಟು
 ಲಲ್ಲಾಡುತ್ತೀನೆ.

೯೩

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಕೇಳೊ ನಾನು ಅಂತೀದಿ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ |

ಬರೆವಾನ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಾ |

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನೀನು ಹೋಗುದು ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟಾ ||

ಪುರಂದರನ ಮಗ ಮಾಧವಾ |
 ಬಹಳ ಸುದ್ದ ಇದ್ದನೊ ಭಾವ |
 ವಾಸದ ಕೃತ್ಯ ಅರಿಯದಾಂವ |
 ಕುಂತಳ ಮೋಹಕ ಬಿದ್ದ ಗಾಸಿ ಆದಾಂವ |
 ವಸುದೇವನ ಮಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸ |
 ಅವದಷ್ಟ ಹೇಳತೀನಿ ಕೇಳೋನೀ ತುಸ |
 ಆಕಾಶ ರಾಜನ ಪುತ್ರಿ ಇದ್ದಾಳೊ ಬಹಳ ಸುಂದರಿ
 ಆಕೆಯ ರೂಪಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಆದ ಗಾಸಿ ||

ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ರಾಜನೆ ಕೇಳು ; ಪುರಂದರದಾಸನ ಮಗನಾದ
 ಮಾಧವನು, ಕುಂತಳಿಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನು ; ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?
 ಮತ್ತು ವಸುದೇವನ ಮಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪದ್ಮಾವತಿಗೋಸ್ಕರ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನು.
 ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ಮೂಢಾ ಕೇಳು ; ಮನ್ಮಥನ ಮಗನಾದ
 ಅನಿರುದ್ಧ ಬಾಣಾಸೂರನ ಮಗಳಾದ ಉಷಾದೇವಿಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ
 ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನು ?

ಗೌತಮ : ರತ್ನವೇ ; ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ಮಾತಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಬಿಗಿದಷ್ಟು
 ನೀರಿಗೆಯ ಗಂಟು ಹೀಗೆ ಸಡಿಲು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು.

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಕೇಳು ; ನೀನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಬರುವಾಗ ನನ್ನ
 ಪುರುಷನು ಬಂದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವಸರದಿಂದ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
 ನಿನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರಿಗೆಗಳು ಸಿಕ್ಕು ಸಡಿಲವಾಗಿರುವವು.

ಗೌತಮ : ಒಳ್ಳೆದು ; ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ರಂಗದುಟಿಯು
 ಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವದಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ?

೯೪

ಬಾ ಬಾರೆ ಎನ್ನ ಮಾತಿನ ಅರಗಣಿ
 ಮಾತಿನ ಅರಗಣಿ ಮೋಹದರಾಣಿ ||ಬಾ||

೯೫

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಛೇ ಅತ್ತ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲೊ ಹೀನನೆ | ಹುಚ್ಚುಮನುಷನೆ |
 ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆದರುವೆನೆ |
 ಛೇ ನೀನು ಬಿಡು ಬಿಡು, ತಡಿ ತಡಿ, ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಎನ್ನನು |
 ಮಾನ ಹೀನನೆ..... |

ಭೇ ; ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲಾ . ಇವನಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. ಅದೇನೆಂದ್ರ ; ಫಳಾರದ ದೀನಸುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರೊಳಗೆ ವಿಸಹಾಕಿ ಈತನು ಇಲ್ಲಿಂದ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು. ಇದೇ ಯೋಗ್ಯವು, ಒಳ್ಳೆದು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು.

೯೬

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಹೇ ಪ್ರಿಯಾ ಮಂಚಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ |
 ಕಾಮ ನಿಲಾಸ ಮಾಡುನು ಇಬ್ಬ ರೂ ಕೂಡಿ |
 ಚಪ್ಪರ ಪಲ್ಲಂಗ ಐತಿನಂದು ಟೀಕಾ |
 ಜಗಜಗಸತ್ಯೆತೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಬೆಳಕ |
 ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಮೆಯ ಜೋಡಿ |
 ತೋರಿಸಿ ಹಚ್ಚಿದೇವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕನಡಿ |
 ದೂತಿ ಹಾಸಿಗಿ ಮಾಡಿದಾಳ ತೀವ್ರ ನಡಿರಿ |
 ಅದರ ಮ್ಯಾಲ ಕುಂತ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವ ಮುಡಿ
 ಶಿವನಲ್ಲಿ ಬಂದೇನೊ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿ |
 ಬೆಳತಾನ ಕುಚಗಳನ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿ |

ಪ್ರಿಯಾ ಮಂಚಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿರಿ ; ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಫಳಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ಗೌತಮ : ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು ಕೊಡುವಂತವಳಾಗು. ತಿನ್ನುವೆನು ಓಹೊ.....
 ಇದೇನು ಚಮತ್ಕಾರವು ಈ ಫಳಾರ ತಿಂದ ಕೂಡಲೆ ನನ್ನ ಪುರುಷತ್ವವು ಹೋಯಿತಲ್ಲಾ ! ಶಿವಾ ಶಿವಾ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಲಿ ; ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ ! ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಬರುವುದು, ಆದಕಾರಣ ನಾನು ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿರಿ ; ಇಲ್ಲಿ ಕುಂತ ನಿಂತಂಥಾ ಸಭ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರೆ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿವಂತವರಾದವರು ಹೆಂಗಸರ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಬೀಳಬಾರದು. ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ವೇಳೆಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನೀವಾದರೂ ನನ್ನಂತೆ ಹೆಂಗಸರ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕೆಡಬೇಡಿರಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳದೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಚೂಡಾನುಣಿ : ಏನೆ ಸಖಿ ನಿನ್ನಿನ ರಾತ್ರಿ ನಿನ್ನ ಪುರುಷನ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದಿರುವೆನು. ಅವನು ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಹೋದನು. ನಾನು ಮಾಳವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮುಂದೆ ಆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು

ಹೇಳಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ನನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದ್ದು
ಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಶಾಂತದಿಂದ ಇರುವಂತವಳಾಗು.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಪ್ರಿಯಾ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲವು ಹೋಗಿ ಬರುವಂತವರಾಗಿರಿ. ನಾನು
ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನು. ಹೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ದಂತ
ಗಾಟಕ ಮಹಾರಾಜನೇ ; ನೀವು ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಇಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯಳನ್ನು
ನನ್ನ ಪುರುಷನು ಜೋರಿಸಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೇಶ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿ
ಹೋಗಿರುವನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾತಾ ಏನು ಗತಿ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಓಹೋ ಇದು ಎಂಥ ಪ್ರಸಂಗ. ಬಂದಿತು. ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲಿ
ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ ; ಆಗಲಿ ದೇವರು ತಂದಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವದೇನು.
ನುಗಳೆ ಹೀಗೆ ದುಃಖ ಮಾಡಬೇಡಾ. ಮುಂದೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ
ರಾಯಿತು.

೯೭

ಚೂಡಾಮಣಿ : ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳೊ ಪ್ರದಾನಿ ಲಾಲಿಸೊ ಮಂತ್ರಿಮಣಿ
ಬಂದನಾಕಿಯ ಪುರುಷ | ನನ್ನ ನೋಡಿ ಆದಾನ ಹರುಷ
ಸ್ತ್ರೀವೇಷ ನೋಡಿ ತಾಪ | ಆದೀತ ಸಂತಾಪ |
ಕಳದೇನಿ ಅವನ ಪುರುಷತ್ವ | ಹೋದೀತ ನೋಡೊಸತ್ತಾ |
ಕೇಳೊ ಮಂತ್ರಿ ಹೋದರಾತ್ರಿ ಸುಳ್ಳೆಲ್ಲೊ ಕಾತ್ರಿ |
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾ ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಂದೇನೊಕೇಳೊ ಸುಬುದ್ಧಿ |
ನಾ ತುರಿತಾ ಈಗ ತೀವ್ರಾ ಬಂದೆನೋ ಮಂತ್ರಿವರಾ |

ಹೇ ಮಂತ್ರಿಯೆ ; ನಿನ್ನನ ರಾತ್ರಿ ಆಕೆಯ ಪುರುಷನು ಬಂದು, ನಾನು
ಹೆಂಗಸೆಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಾಮನಾಟಕ್ಕೆ
ಕರೆದನು. ಆಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಇರುವ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಅವನ
ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದು ಬಿಟ್ಟೆನು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ದೇಶ ಸಂಚಾರಿ
ಹೋದನು. ಕಾರಣ ಮಂತ್ರಿ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನೀನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು
ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಿಳಿಯಿತೆ ; ಮಂತ್ರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಒಳ್ಳೆದು ಹೀಗಾಯಿತೆ ? ಬೇಡಿದ್ದು ಬಯಸಿದ್ದು ಒಂದೇ
ಆಯಿತು. ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ನನುಗೆ
ವಶವಾದಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಿಡು. ನೀನು ಈಗ ಸ್ತ್ರೀವೇಷವನ್ನು ತೆಗೆದು ;
ರಾಜವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತವರಾಗಿರಿ. ರಾಜನ ಕಡೆಗೆ
ಹೋಗೋಣ ತಿಳಿಯಿತೆ ; ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.

ಭೂಪ ಕೇಳೊ ಹೇಳುವೆ ನಾನು |
 ಕೇಳರಿ ನೀವು ನಮ್ಮಣ್ಣನ ಹೆಣತಿನಾ |
 ಬರುವಾಗ ನಾವು ಬಿದ್ದಿತ್ತೊ ಹಾವು
 ಮಾಡುನು ಇನ್ನೇನು ಭೂಪತಿ ಕೇಳೊ ನೀನು |
 ಕಳಸರಿ ನಮ್ಮ ತಂಗಿ ಆಗ ನಿಂತೆವೊ ಪಿಂಗ
 ಸೇದಿದಾಂಗೈತಿ ಬಂಗ ಕೊಡೇತಿ ಇಲ್ಲ |
 ಮುಂದೆ ಕೇಳೊ ನೀನಾ |

ಕೇಳಯ್ಯಾ ರಾಜನೆ ; ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂಗಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈಗ ಆಕೆಯ ಪುರುಷನು ಬಂದಿರುವನು. ಅವನ ಕೂಡ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಳ್ಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕಳ್ಳಿ ಕೊಡುವಂತವರಾಗಿರಿ.

ದಂತ-ರಾಜ : ಕೇಳಯ್ಯಾ ; ನೀವು ನನ್ನ ಹತ್ತರಾ ಇಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನನ್ನ ಅಳಿಯನು ನಿನ್ನನ ರಾತ್ರಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೇಶ ಸಂಚಾರಿ ಹೋಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇನು ನೀವೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ.

ಸುಬುದ್ಧಿ : ಓಹೊ....ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ; ರಾಜನೆ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯನು ನಮ್ಮ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ; ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳಿ ಕೊಡ್ತಿ ಮತ್ತೇನು ?

ದಂತ-ರಾಜ : ಓಹೊ....ಶಿವಾ ಶಿವಾ ಯಾವ ಉಪಾಯವು ಇಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಮಗಳೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ; ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಭಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ.

ಪದ್ಮಾವತಿ : ಹೇ ತಾತನೆ ತಂದೆಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಮಗಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಿರುವಳು. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಂದೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಆತಂಕವಾದಂತೆ, ತಾತಾ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು.

(ಲಗ್ನವಾಗ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು)

[ಮಂಗಳಾರುತಿ ಪದ]

ಸಮಾಪ್ತಿ

—0—0—